

KANCELARIA SENATU
BIURO ANALIZ I DOKUMENTACJI

Opinie o ustawie
budżetowej na rok 2014

OPINIE
EKSPERTYZY

OE-212

GRUDZIEŃ 2013

BIURO ANALIZ I DOKUMENTACJI
Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych

**Opinie o ustawie
budżetowej na rok 2014**

**OPINIE
EKSPERTYZY**

OE-212

Kancelaria Senatu
Grudzień 2013

Materiał przygotowany przez Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych
Biura Analiz i Dokumentacji.

Biuro Analiz i Dokumentacji zamawia opinie, analizy i ekspertyzy sporządzone
przez specjalistów reprezentujących różne punkty widzenia.

Wyrażone w materiale opinie odzwierciedlają jedynie poglądy autorów.

Korzystanie z opinii i ekspertyz zawartych w tym zbiorze bez zezwolenia Kancelarii Senatu
dopuszczalne wyłącznie w ramach dozwolonego użytku w rozumieniu ustawy
z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych
(Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 ze zm.)
i z zachowaniem wymogów tam przewidzianych.

W pozostałym zakresie korzystanie z opinii i ekspertyz wymaga każdorazowego
zezwolenia Kancelarii Senatu.

© Copyright by Kancelaria Senatu, Warszawa 2013

Dyrektor – Agata Karwowska-Sokołowska – tel. 22 694 94 32, fax 22 694 94 28,
e-mail: Agata.Karwowska-Sokolowska@senat.gov.pl

Wicedyrektor – Ewa Nawrocka – tel. 22 694 90 53,
e-mail: Ewa.Nawrocka@senat.gov.pl

Wicedyrektor – Romuald Łanczkowski – tel. 22 694 95 32
e-mail: Romuald.Lanczkowski@senat.gov.pl

Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych tel. 22 694 92 04, fax 22 694 94 28
Redaktor prowadzący – Piotr Marczak

Opracowanie graficzno-techniczne, druk i oprawa
Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Opinia o ustawie budżetowej na rok 2014 (druk senacki nr 530)

1. Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016 a ustawa budżetowa na rok 2014

Ustawa budżetowa na rok 2014 wpisuje się w nurt średnioterminowego planowania budżetowego znajdującego swój wyraz w dwóch dokumentach – *Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2013 -2016* oraz *Programie Konwergencji – Aktualizacja 2013* – sporządzonych w kwietniu 2013 r.

Przyjęte w dokumentach planistycznych założenia dotyczące kształtowania się wielkości finansowych zarówno dla całego sektora finansów publicznych, jak też dla budżetu państwa są pochodną podejmowanych działań na rzecz kontynuacji konsolidacji fiskalnej. Na przestrzeni lat 2011-2012 udało się zredukować poziom deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych z 7,9% w 2010 roku do 3,9% w roku 2012¹, przy czym poziom deficytu w sektorze nadal utrzymuje się powyżej wartości referencyjnej, a więc nadal Polska podlega unijnej procedurze nadmiernego deficytu. Zasadnicze ramy prowadzenia polityki fiskalnej w latach 2013-2014 wyznaczają z jednej strony uwarunkowania makroekonomiczne wyrażające się przede wszystkim w spadku tempa wzrostu PKB, zaś z drugiej konieczność zredukowania nadmiernego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych, który zgodnie z lipcową decyzją Rady Ecofin termin wyznaczony na redukcję nadmiernego deficytu i zamknięcie wobec Polski procedury nadmiernego deficytu został przesunięty do 2014 roku. Ostatnia decyzja Rady Ecofin przyniosła Polsce dodatkowy rok na konsolidację fiskalną.

W Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2013-16 (WFPF), jak też w Programie Konwergencji wskazano na szereg działań po stronie dochodowej, jak też wydatkowej budżetu państwa, które jedynie częściowo będą prowadziły do redukcji deficytu budżetu państwa. Niezwykle istotny jest brak w nich zapowiedzi gruntownych reform strukturalnych, które byłyby długofalowymi działaniami prowadzącymi do eliminacji napięć i problemów dotyczących polski system finansów publicznych. Jedynym konkretnym działaniem jest wprowadzenie docelowej konsolidująco-stabilizującej reguły wydatkowej, której implementacja i oddziaływanie nie będzie pozbawione trudności², a jej efekty fiskalne mogą istotnie różnić się od założonych. Tym bardziej, iż tylko w funkcjonowaniu samej reguły upatruje się efektów prowadzących do stabilizacji wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych w średnim okresie na poziomie 1% PKB, czyli na poziomie średniookresowego celu budżetowego dla Polski. Bez istotnych zmian w systemie generującym dochody budżetu państwa i sektora finansów publicznych oraz mechanizmach determinujących poziom wydatków publicznych nie

¹ *Komunikat dotyczący deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2012 r.*, GUS, Warszawa 21.10.2013

² *Zob. Opinia Rady Polityki Pieniężnej do projektu Ustawy budżetowej na rok 2014*, s. 7-8.

jest możliwe osiągnięcie sformułowanego powyżej celu polityki fiskalnej. Tym bardziej, iż prawdopodobnie deficyt sektora wyniesie 80 mld zł, co stanowi 4,8% PKB, wobec zakładanego poziomu 3,5% PKB w tegorocznej aktualizacji Programu Konwergencji.

Tab. 1. Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (general government)

Prognoza na lata 2013–2016 wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB				
	2013*	2014	2015	2016
Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych	-3,5%	-3,3%	-2,7%	-1,6%

* Prognoza zgodna z Programem Konwergencji. Aktualizacja 2013

Źródło: *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016*, Rada Ministrów, Warszawa 2013, s. 11.

Prognoza podstawowych wskaźników makroekonomicznych przyjęta na rok 2014 została utrzymana na potrzeby przygotowania projektu ustawy budżetowej na rok 2014. Niemniej jednak na skutek trudności w realizacji budżetu państwa w roku 2013 oraz konieczności jego nowelizacji we wrześniu tego roku dokonano korekty ogólnych wielkości tworzących budżet państwa na rok przyszły.

Tab. 2. Dochody budżetu państwa w latach 2012-2016.

Dochody budżetu państwa (w mld zł)					
Wyszczególnienie	2012*	Ustawa 2013**	2014	2015	2016
Dochody ogółem	287,6	304,2	288,7	297,0	316,0
1. Dochody podatkowe, w tym:	248,3	267,0	261,0	273,7	290,4
1a. Podatki pośrednie	181,9	192,2	190,8	199,8	209,9
1b. Podatki bezpośrednie	65,0	72,6	68,2	71,9	78,5
2. Dochody niepodatkowe	35,2	33,7	24,2	20,2	22,1
3. Cło	2,0	2,0	2,1	2,2	2,3
4. Dochody z UE i inne bezzwrotne	2,2	1,6	1,4	0,9	1,2

*Dane wstępne.

**Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Narodowy Bank Polski dochody budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku banku centralnego w 2013 r., ujęte w budżecie państwa na 2013 r. w kwocie 401,9 mln zł zostały uwzględnione w wysokości 5.264 mln zł.

Źródło: *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016*, Rada Ministrów, Warszawa 2013, s. 12.

W ustawie budżetowej skorygowano w stosunku do WFPF wielkość dochodów budżetu o 12 mld zł. Realizacja dochodów podatkowych ma być niższa o 13 mld zł (o 12 mld zł w zakresie podatków pośrednich i jedynie o 1 mld zł w zakresie podatków bezpośrednich), zaś niepodatkowych ma okazać się o 1 mld zł wyższa.

Dostosowaniu do ustawowego poziomu dochodów uległ także maksymalny poziom wydatków w budżecie państwa. W Planie przewidziano, iż wydatki budżetowe wyniosą 343,7 mld zł, natomiast w ustawie określono ich kwotę na 324,6 mld zł. Poziom korekty jest tak wysoki, gdyż wpływają na niego skutki reformy OFE, której nie uwzględniano na etapie aktualizacji WFPF.

Tab. 3. Wydatki budżetu państwa w latach 2013-2016.

Wydatki budżetu państwa			
rok	mld zł	% PKB	dynamika
2013*	335,0	20,4	-
2014	343,7	20,0	102,6
2015	353,7	19,3	102,9
2016	358,7	18,3	101,4

* Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2013.

Źródło: *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016*, Rada Ministrów, Warszawa 2013, s. 13.

W roku 2013 dopuszczalny limit nierównowagi w budżecie określono na kwotę 35,6 mld zł, niemniej jednak w drugiej połowie roku zaszła konieczność jego podwyższenia wskutek ujawniających się problemów w realizacji dochodów budżetu państwa do kwoty 51,5 mld zł, przy czym prawdopodobnie faktyczna realizacja deficytu, na podstawie danych za październik 2013, będzie o kilka miliardów niższa. W WPFPP założono, iż deficyt w roku 2014 wyniesie aż 55 mld zł, zaś w ustawie przyjęto kwotę o niemal 8 mld zł niższą.

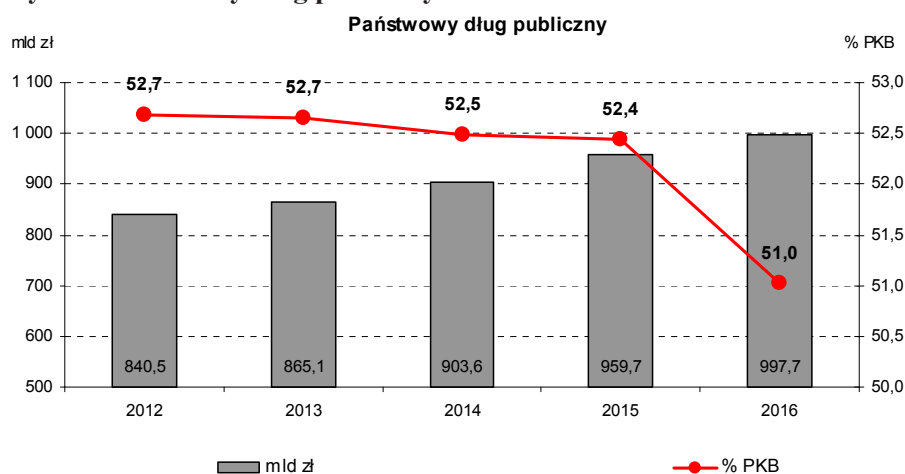
Tab. 4. Maksymalny poziom deficytu budżetu państwa w latach 2013-2016.

Maksymalny deficyt budżetu państwa (w mld zł)				
	2013*	2014	2015	2016
Deficyt	35,6	55,0	56,7	42,7

*Poziom deficytu budżetu państwa zgodny z ustawą budżetową na rok 2013.

Źródło: *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016*, Rada Ministrów, Warszawa 2013, s. 14.

Założona w WPFPP bardzo optymistyczna ścieżka kształtowania się państwowego długu publicznego do 2016 roku nie uwzględnia skutków pogorszenia się sytuacji budżetowej w roku 2013 oraz skutków reformy OFE. Przyjęto w Planie, iż tempo wzrostu długu publicznego będzie kształtować się poniżej tempa wzrostu PKB wskutek czego relacja długu do PKB spadnie z 52,7% do 51,0%.

Wyk. 1. Państwowy dług publiczny w latach 2012-2016.Źródło: *Wieloletni Plan Finansowy Państwa 2013-2016*, Rada Ministrów, Warszawa 2013, s. 18.

2. Podstawowe założenia makroekonomiczne

Bazą właściwego oszacowania wielkości finansowych w budżecie państwa są właściwe założenia dotyczące kształtowania się sytuacji w gospodarce egzemplifikowanej poprzez wskaźniki makroekonomiczne. Przyjęto, iż produkt krajowy brutto wzrośnie nominalnie o 4,8% (2,5% w ujęciu realnym). W roku 2014 będziemy obserwować dalszy duży wzrost eksportu zrównoważony takim samym wzrostem importu. Po dwóch latach przerwy nastąpić ma stosunkowo duży wzrost popytu krajowego (2,7% realnie). Spożycie wzrośnie o 1,6% dzięki wzrostowi konsumpcji prywatnej, podobnie procesy inwestycyjne obserwowane będą głównie w sektorze prywatnym. Natomiast nie jest planowany wzrost wydatków konsumpcyjnych i inwestycyjnych ze strony sektora publicznego. Procesy inflacyjne ulegną przyspieszeniu w przyszłym roku, powodując iż wzrost ogólnego poziomu cen osiągnie pułap 2,4%. Sytuacja na rynku pracy będzie nadal trudna, choć stabilna. Liczba osób zatrudnionych minimalnie się zmniejszy przy porównywalnym zakresie wzrostu liczby osób pozostających bez pracy. Niemniej jednak skala wzrostu będzie na tyle niska, iż nie spowoduje zmiany stopy bezrobocia wynoszącej 13,8%. Przewidziano natomiast umiarkowany wzrost wysokości przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej (o 3,5%). Ponadto, złotówka umocni się w stosunku do euro, obniżeniu ulegną także stopy procentowe.

Przyjęte założenia makroekonomiczne są realistyczne i zbieżne z prognozami gospodarczymi NBP i Komisji Europejskiej. Niewątpliwie poprawiająca się sytuacja gospodarcza przyniesie także pozytywne efekty przede wszystkim dla kształtowania się dochodów budżetu państwa w 2014 roku.

3. Dochody budżetu państwa

Dochody budżetu państwa w roku 2014 zgodnie z przyjętym planem budżetowym wyniosą 276,9 mld zł, co w relacji do prognozowanego PKB daje 14,4%. Z uwagi na to, iż stosunek wielkości dochodów budżetowych do PKB jest obiektywnym miernikiem zasobności budżetu, oznacza to, iż w roku 2014 dochody te osiągną najniższy poziom w ciągu ostatniej dekady. Analizując kształtowanie się tego wskaźnika trzeba wskazać na dwa charakterystyczne okresy spadku dochodów. Pierwszy objął lata 2008-2009, natomiast drugi lata 2013-2014. W okresie 2010-2012 występowała relatywna stabilizacja udziału dochodów budżetu państwa w PKB. Zatem mała wydajność systemu dochodów budżetu państwa będzie w istotny sposób oddziaływać na napięcia po stronie wydatkowej budżetu państwa i generować nierównowagę budżetową o znacznie wyższej skali.

Założono, że w 2014 roku poziom dochodów budżetu pozostanie w zasadzie na poziomie roku 2013, bowiem wzrost nominalny wynosi zaledwie 0,4% oznaczając realny spadek dochodów o 2 punkty procentowe. Trzeba podkreślić, iż po negatywnych doświadczeniach związanych z głębokim przeszacowaniem wielkości dochodów na rok 2013, obecny budżet charakteryzuje się wysoką realnością i dużą dozą ostrożności. Niektóre prognozy makroekonomiczne wskazują, iż tempo wzrostu PKB w Polsce może sięgnąć w roku 2014 nawet 3%, oznaczałoby to większy niż założono przyrost wpływów do budżetu. Zbliżony do zaplanowanego na 2014 poziom dochodów został zrealizowany w roku 2011, co wskazuje na dużą skalę obniżenia się wydajności fiskalnej.

Tab. 5. Dochody budżetu państwa

	Wielkość (w tys. zł)				Struktura (w %)				Dynamika (w %)			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2014
Dochody ogółem	277577221	287595114	275729440	276912224	100,0	100,0	100,0	100,0	103,6	95,9	100,0	100,4
1. Dochody podatkowe	243210936	248274572	239150240	247980007	87,6	86,3	86,7	89,6	102,1	96,3	103,7	103,7
1.1 Podatki pośrednie	180272611	181892185	174050000	179030000	64,9	63,2	63,1	64,7	100,9	95,7	102,9	102,9
1.1.1. Podatek od towarów i usług	120831951	120000697	113000000	115700000	43,5	41,7	41,0	41,8	99,3	94,2	102,4	102,4
1.1.2. Podatek akcyzowy	57963709	60449853	59800000	62080000	20,9	21,0	21,7	22,4	104,3	98,9	103,8	103,8
1.1.3. podatek od gier	1476951	1441634	1250000	1250000	0,5	0,5	0,5	0,5	97,6	86,7	100,0	100,0
1.2. Podatek dochodowy od osób prawnych	24861922	25145736	22000000	23250000	9,0	8,7	8,0	8,4	101,1	87,5	105,7	105,7
1.3. Podatek dochodowy od osób fizycznych	38074916	39809425	40900000	43700000	13,7	13,8	14,8	15,8	104,6	102,7	106,8	106,8
1.4. Podatek od wydobycia niektórych kopalin	-	1426949	2200000	2000000	-	0,5	0,8	0,7	-	154,2	90,9	90,9
2. Dochody niepodatkowe	32274485	37143234	34978684	27278107	11,6	12,9	12,7	9,9	115,1	94,2	78,0	78,0
2.1. Dywidendy	6122896	8208039	6925513	5137850	2,2	2,9	2,5	1,9	134,1	84,4	74,2	74,2
2.2. Wpłaty z zysku NBP	6202663	8205285	5264040	-	2,2	2,9	1,9	-	132,3	64,2	-	-
2.3. Cło	1923842	1974013	2001000	2003000	0,7	0,7	0,7	0,7	102,6	101,4	100,1	100,1
2.4. Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	15641285	16348047	18404869	17631276	5,6	5,7	6,7	6,4	104,5	112,6	95,8	95,8
2.5. Wpłaty JST	2383798	2407851	2383262	2505981	0,9	0,8	0,9	0,9	101,0	99,0	105,1	105,1
3. Środki z UE i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	2071800	2177309	1600516	1654110	0,7	0,8	0,6	0,6	105,1	73,5	103,3	103,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za rok 2011 oraz Uzasadnienia do ustawy budżetowej na rok 2014.

Działania podjęte w zakresie modyfikacji systemu podatkowego tylko częściowo niosą za sobą znaczenie fiskalne wyrażające się we wpływie na poziom dochodów budżetu państwa. Niewątpliwie największe oddziaływanie mają:

1. utrzymanie stawek VAT na podwyższonym poziomie, wprowadzonym jedynie czasowo;
2. wzrost stawki podatku akcyzowego na wyroby spirytusowe o 15% (780 mln zł dodatkowych dochodów) oraz na papierosy o 5%;
3. ograniczenie zakresu uwzględniania 50% kosztów uzyskania przychodów z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych oraz ograniczenia w odliczeniu ulgi internetowej (303 mln zł dodatkowych dochodów);
4. objęcie akcyzą gazu ziemnego;
5. utrzymanie progów podatkowych w podatku dochodowym od osób fizycznych;
6. zmiany w zasadach odliczania podatku naliczonego związanego z nabyciem samochodów osobowych oraz paliwa do nich;
7. likwidacja systemu zwrotu osobom fizycznym części wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (zwroty będą wynosiły w 2014 r. jeszcze około 1 mld zł).

Znaczenia fiskalne nie mają natomiast zmiany w zakresie ulgi z tytułu wychowywania dzieci.

Dochody podatkowe będące głównym źródłem zasilania budżetu państwa w 2014 roku mają wzrosnąć o 3,7%, co jest realnym założeniem. Bardzo ostrożnie, bazując na doświadczeniu roku 2013, oszacowano wpływy z tytułu podatku od towarów i usług (większe jedynie o 2,4%). Na tym tle zbyt optymistyczny wydaje się być przyjęty poziom wzrostu dochodów z akcyzy o 3,8% (o 2,3 mld zł). W dochodach z podatków bezpośrednich zaplanowano realistycznie, iż wzrost wyniesie 5,7% w odniesieniu do wpływów od osób prawnych i 6,8% w odniesieniu do opodatkowania osób fizycznych.

Natomiast dochody niepodatkowe mają być niższe o 7,7 mld zł (o 22%) w stosunku do kwoty określonej w nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2013. Wynika to przede wszystkim z tego, iż w roku 2014 nie będzie dokonana wpłata z zysku Narodowego Banku Polskiego, która w poprzednich trzech latach zasilala istotnie budżet państwa, wspierając go kwotą rzędu 2,2-5,3 mld zł. W budżecie zabraknie 1,8 mld zł z tytułu dywidend i wpłat z zysku przedsiębiorstw państwowych, co wskazuje na to, iż to źródło wspierania budżetu zostało w poprzednich okresach „nadmiernie wyeksploatowane”, gdyż niższe wpływy skorelowane są z poprawą sytuacji gospodarczej. Poziom dochodów niepodatkowych został zaplanowany w sposób wiarygodny.

4. Wydatki budżetu państwa

Maksymalna kwota wydatków budżetu państwa ustalona na rok 2014 wynosi 324,6 mld zł, które zostaną komplementarnie uzupełnione środkami przewidzianymi w budżecie środków europejskich w wysokości 78,4 mld zł, dając łącznie możliwość wydatkowania 403 mld zł. W roku 2013 wydatki budżetu państwa po nowelizacji są o 3,3 mld zł (w toku nowelizacji wydatki ograniczono o 7,7 mld zł) wyższe w stosunku do roku 2014. Jest to pierwszy taki przypadek w historii polskiego budżetu³. Tym samym wydatki budżetu będą bardzo niskie w relacji do PKB (18,9%). Poziom nakładów budżetowych w ujęciu realnym będzie niższy o 3,1 punktu procentowego. Niewątpliwie tak niski poziom wydatków i słaba ich dynamika pozytywnie oddziałuje na skalę nierównowagi w budżecie.

³ W roku 2010 niższe wydatki w stosunku do roku ubiegłego były wynikiem wyodrębnienia budżetu środków europejskich.

Tab. 6. Wydatki budżetu państwa w układzie działowym

Wyszczególnienie	2014			2013			
	Wielkość wydatków wg ustawy budżetowej (w tys. zł)	Wydatki budżetowe oraz środki europejskie (BSE) (w tys. zł)		Wielkość wydatków wg ustawy budżetowej po nowelizacji (w tys. zł)	Wydatki budżetowe oraz środki europejskie (BSE) (w tys. zł)	Struktura wydatków budżetowych (w %)	
		bez BSE	z BSE			bez BSE	z BSE
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	6321097	19443126	4,8	6321537	17988179	1,9	4,5
Górnictwo i kopalnictwo	490758	490758	0,1	520536	520536	0,2	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	895654	5497160	1,4	735909	4449697	0,2	1,1
Handel	628983	1002499	0,2	596978	1012958	0,2	0,3
Transport i łączność	7380846	18784379	2,3	7130686	13622891	2,2	3,4
Gospodarka mieszkaniowa	2173734	2173734	0,7	2223129	2223129	0,7	0,6
Działalność usługowa	628751	982051	0,2	639753	977845	0,2	0,2
Nauka	4943137	6416875	1,5	4774678	6168927	1,5	1,5
Administracja publiczna	12377360	13610075	3,8	12003865	13173678	3,7	3,3
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2094478	2094478	0,6	2006565	2006565	0,6	0,5
Obrona narodowa	23465514	23465514	7,2	20201891	20201891	6,2	5,0
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	71284646	71284646	22,0	75319836	75319836	23,0	18,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	13267603	13341910	4,1	13021474	13080193	4,0	3,2
Wymiar sprawiedliwości	10799766	10915571	3,3	10363189	10528111	3,2	2,6
Obsługa długu publicznego	36170000	36170000	11,1	42704902	42704902	13,0	10,6
Różne rozliczenia	90514712	131292432	27,9	89073721	134363811	27,2	33,4
Oświata i wychowanie	1828940	2257584	0,6	1714209	2120451	0,5	0,5
Szkolnictwo wyższe	13356111	14117105	4,1	12092844	12644676	3,7	3,1
Ochrona zdrowia	7301102	7623622	2,2	6832552	7152357	2,1	1,8
Pomoc społeczna i polityka społeczna	15951897	16670195	4,9	16305066	16570336	5,0	4,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	326371	2583302	0,1	333200	2981926	0,1	0,7
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1809870	2143139	0,6	1660314	1935903	0,5	0,5
Kultura fizyczna i sport	251674	251674	0,1	258478	258478	0,1	0,1
OGÓLEM	324637369	402986194	100,0	327294440	402543544	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy budżetowej na rok 2014 oraz Uzasadnienia do ustawy budżetowej na rok 2014.

Tab. 7. Dynamika wydatków budżetu państwa w układzie działowym

	NOMINALNA				REALNA			
	Dynamika wydatków budżetu do nowelizacji 2013	Dynamika wydatków budżetu w stosunku do ustawy 2013	Dynamika wydatków budżetu państwa oraz środków europejskich w stosunku do nowelizacji 2013	Dynamika wydatków budżetu państwa oraz środków europejskich w stosunku do ustawy 2013	Dynamika wydatków budżetu do nowelizacji 2013	Dynamika wydatków budżetu w stosunku do ustawy 2013	Dynamika wydatków budżetu państwa oraz środków europejskich w stosunku do nowelizacji 2013	Dynamika wydatków budżetu państwa oraz środków europejskich w stosunku do ustawy 2013
Wyszególnienie								
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	100,0	92,5	108,1	90,3	97,7	105,6	105,6	
Górnictwo i kopalnictwo	94,3	94,3	94,3	92,1	92,1	92,1	92,1	
Przetwórstwo przemysłowe	121,7	113,5	123,5	110,8	118,8	120,6	120,6	
Handel	105,4	102,1	99,0	99,7	102,9	96,7	96,7	
Transport i łączność	103,5	89,0	137,9	86,9	101,1	134,7	134,7	
Gospodarka mieszkaniowa	97,8	84,1	97,8	82,1	95,5	95,5	95,5	
Działalność usługowa	98,3	91,4	100,4	89,3	96,0	98,0	98,0	
Nauka	103,5	100,2	104,0	97,9	101,1	101,6	101,6	
Administracja publiczna	103,1	101,5	103,3	99,1	100,7	100,9	100,9	
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	104,4	100,7	104,4	98,3	102,0	102,0	102,0	
Obrona narodowa	116,2	102,2	116,2	99,8	113,5	113,5	113,5	
ubezpieczenia społeczne	94,6	94,2	94,6	92,0	92,4	92,4	92,4	
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	101,9	101,7	102,0	99,3	99,5	99,6	99,6	
Wymiar sprawiedliwości	104,2	103,5	103,7	101,1	101,8	101,3	101,3	
Obsługa długu publicznego	84,7	83,1	84,7	81,2	82,7	82,7	82,7	
Różne rozliczenia	101,6	100,9	97,7	98,5	99,2	95,4	95,4	
Oświata i wychowanie	106,7	106,1	106,5	103,6	104,2	104,0	104,0	
Szkolnictwo wyższe	110,4	109,6	111,6	107,0	107,8	109,0	109,0	
Ochrona zdrowia	106,9	104,9	106,6	102,4	104,4	104,1	104,1	
Pomoc społeczna i polityka społeczna	97,8	97,1	100,6	94,8	95,5	98,2	98,2	
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	98,0	91,1	86,6	89,0	95,7	84,6	84,6	
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	109,0	99,7	110,7	97,4	106,4	108,1	108,1	
Kultura fizyczna i sport	97,4	102,7	97,4	100,3	95,1	95,1	95,1	
OGÓLEM	99,2	96,9	100,1	94,6	96,9	97,8	97,8	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy budżetowej na rok 2014 oraz Uzasadnienia do ustawy budżetowej na rok 2014.

Po stronie wydatkowej budżetu państwa w roku 2014 wprowadzono stosunkowo niewiele zmian w stosunku do zapisów uzyskanych w wyniku tegorocznej nowelizacji. Najważniejsze, konieczne korekty dotyczą skutków reformy kapitałowej części systemu emerytalnego, przywróceniem poziomu niektórych wydatków sztywnych oraz zapewnienia środków na zadania wynikające z przyjętych zapisów ustawowych.

Efektom przyjęcia ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych jest obniżenie wydatków budżetu państwa w roku 2014 o 10,7 mld zł, na co składa się mniejsza o 4,1 mld zł dotacja do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ponoszone niższe koszty obsługi długu publicznego⁴, dzięki temu uzyskano pozytywny skutek z punktu widzenia wyłącznie kształtowania się wydatków budżetu państwa, gdyż maleje nadmierne „napięcie” w zakresie wydatków budżetu. Oszczędności zyskano w pozycjach pochłaniających najwięcej środków budżetowych i cechujących się także dużą sztywnością.

Modyfikacja części kapitałowej polskiego systemu emerytalnego polegająca na:

1. ustaleniu poziomu składki na ubezpieczenia emerytalne przekazywanej z ZUS do OFE na poziomie 2,92%;
2. przejściu części ubezpieczonych ze składką z OFE do ZUS w wyniku wprowadzonej dobrowolności;
3. stopniowym i proporcjonalnym przenoszeniu środków z OFE na subkonto w ZUS na 10 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego;
4. przeniesieniu 51,5% aktywów z ZUS zgodnie z przyjętą hierarchią i umorzeniu skarbowych papierów wartościowych,

podyktowana jest tylko i wyłącznie potrzebą pilnego ratowania złej i pogarszającej się kondycji polskiego budżetu państwa. Wpisuje się ona w trwający od lat nurt braku logicznej, spójnej i konsekwentnej strategii budżetowej wyrażającej się tym, iż zmiany oddziałujące na budżet państwa niwelują częściowo i tymczasowo napięcia powstające w budżecie, nie prowadząc w perspektywie choćby kilkuletniej do rozwiązania problemów, które ujawniają się ze zdwojoną siłą w najbliższej przyszłości. Cel, jakim jest redukcja deficytu budżetowego po to by spełnić kryteria konwergencji stał się celem samym w sobie, nie mieszczącym się w wiązce celów racjonalnej i efektywnej polityki fiskalnej. Działania doraźne są dopuszczalne i możliwe, ale nie w sytuacji gdy maskują istotne potrzeby podjęcia głębszych reform strukturalnych.

Zwiększone tempo wzrostu wydatków w 2014 roku dotyczy działań:

1. przetwórstwo przemysłowe (21,7%) – większe środki dla PARP i na pozostałą działalność;
2. obrona narodowa (o 16,2%) – uzupełnienie poziomu wydatków po ich cięciu w wyniku tegorocznej nowelizacji;
3. szkolnictwo wyższe (o 10,4%) – realizacja podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli akademickich;
4. kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – uzupełnienie poziomu wydatków po ich cięciu w wyniku tegorocznej nowelizacji;

⁴ Efekt ten częściowo został zniwelowany przez rosnące koszty obsługi części zagranicznej długu Skarbu Państwa.

Tab. 8. Wydatki budżetu państwa w układzie rodzajowym

	2014			2013 po nowelizacji	
	Wielkość (w tys. zł)	Struktura (w %)	Dynamika (w %)	Wielkość (w tys. zł)	Struktura (w %)
Wydatki ogółem	324 637 369	100,0	99,2	327 294 440	100,0
Dotacje i subwencje	153 467 606	47,3	98,2	156 296 838	47,8
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	25 077 804	7,7	103,9	24 144 256	7,4
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	65 606 389	20,2	108,5	60 494 468	18,5
Wydatki majątkowe	14 251 726	4,4	113,8	12 525 069	3,8
Obsługa długu publicznego	36 169 900	11,1	84,7	42 704 802	13,0
Środki własne UE	17 765 160	5,5	97,7	18 179 927	5,6
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	12 298 784	3,8	95,0	12 949 080	4,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ustawy budżetowej na rok 2014* oraz *Uzasadnienia do ustawy budżetowej na rok 2014*.

Struktura wydatków budżetu państwa w roku 2014 jest kontynuacją procesu jej petryfikacji. W dalszym ciągu ma ona charakter socjalno-administracyjny z niskim poziomem wydatków o charakterze prorozwojowym. Tym samym nie spełnia ona wymogów stawianych przed budżetem nowoczesnego państwa.

Tab. 9. Wydatki sztywne (prawnie zdeterminowane) w budżecie państwa w roku 2014

Wyszczególnienie	Wydatki (w tys. zł)	Struktura (w %)
Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego	51 206 360	21,4
Infrastruktura drogowa	2 339 108	1,0
Obsługa długu Skarbu Państwa	36 170 000	15,1
Obrona narodowa	23 465 514	9,8
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 094 478	0,9
Środki własne UE	17 765 160	7,4
Sądownictwo powszechne	3 102 339	1,3
Dotacja dla FUS	30 362 793	12,7
Dotacja dla FE-R	16 100 540	6,7
Renta socjalna	2 368 31	1,0
Świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego	10 200 000	4,3
Świadczenia zlecone do wypłaty ZUS i KRUS	3 821 995	1,6
Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne pokrywane z budżetu państwa	6 297 625	2,6

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich	12 268 784,0	5,1
Świadczenia z zabezpieczenia emerytalnego wypłacane z budżetu państwa	17 029 107	7,1
Wypłata premii gwarancyjnych, wykup odsetek i Fundusz Dopłat	1 939 857	0,8
Dotacja dla PFRON	745 360	0,3
Refundacja ustawowych ulg w transporcie zbiorowym	1 546 385	0,6
OGÓLEM	238 823 716	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ustawy budżetowej na rok 2014*.

W strukturze rodzajowej konsekwentnie nie obserwuje się większych zmian. Obniżeniu się udziału kosztów obsługi długu towarzyszy wzrost wydatków na funkcjonowanie jednostek budżetowych, będący wynikiem przede wszystkim przywrócenia uprzedniego poziomu finansowania i nowych potrzeb w zakresie płatności składek ubezpieczeniowych oraz wydatków majątkowych. Pojawia się tutaj pewna sprzeczność. Z jednej strony podkreśla się brak wzrostu inwestycji publicznych i szerokie cięcia w tym zakresie, zaś z drugiej strony planuje się stosunkowo duży wzrost wydatków majątkowych i to nie w dziale transport i łączność.

Poziom usztywnienia wydatków budżetu państwa zmienił się tylko nieznacznie – uległ on obniżeniu o 0,4 punktu procentowego do 74,5%, co jest nadal bardzo wysokim i niekorzystnym współczynnikiem. Miejsce zmniejszonych wydatków związanych z dotacją dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS) i kosztami obsługi długu zajęły zwiększone wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne przekazywane z budżetu państwa, świadczenia rodzinne, pozostałe świadczenia z zabezpieczenia emerytalnego oraz Fundusz Dopłat.

5. Deficyt budżetu państwa i potrzeby pożyczkowe budżetu państwa

Deficyt budżetu państwa w roku 2014 ma nie przekroczyć kwoty 47.725,1 mln zł, co odpowiada 2,8% PKB. Łączna nierównowaga w budżecie, na którą wpływa także niewielki deficyt budżetu środków europejskich (391,7 mln zł) oraz ujemne saldo rozdysponowania dochodów z prywatyzacji (6.867,6 mln zł), wyniesie 56314,9 mln zł (3,3% PKB). Potrzeby pożyczkowe generuje także przewidziana w budżecie pożyczka dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 6,8 mld zł.

Zasadniczym powodem dużej skali nierównowagi w budżecie państwa jest niewystarczająca do potrzeb (wydatków) zasobność źródeł finansowania deficytu. Załamanie się systemu dochodów budżetu przy stosunkowo niewielkim wzroście wydatków w 2013 roku wygenerowało deficyt w podwójnej wysokości. Bardzo ostrożne założenia dotyczące kształtowania się wielkości dochodów w 2014 roku przy braku możliwości dalszego obniżania wydatków, co po obu stronach budżetu jest konsekwencją braku głębszych reform, oznaczają konieczność akceptacji deficytu na poziomie prawie 48 mld zł. Problem polskiego deficytu nie tkwi w czynnikach cyklicznych (zależności od koniunktury gospodarczej), ale w czynnikach strukturalnych, a zatem niedostosowaniu systemu dochodów do systemu wydatków.

Tab. 10. Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa

Wyszczególnienie	PW 2013	2014	3:2
	w mln zł		%
1	2	3	4
Potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa	66.610,5	55.378,3	83,1
- deficyt budżetu państwa	51.565,0	47.725,1	92,6
- wynik budżetu środków europejskich	-6.154,5	391,7	-
- reforma systemu ubezpieczeń społecznych	10.887,1	8.198,1	75,3
- kredyty i pożyczki udzielone	12.257,1	7.224,2	58,9
- zarządzanie płynnością sektora publicznego	0,0	-6.800,0	-
- wpływy z prywatyzacji do budżetu	-1.454,8	-1.330,5	91,5
- inne*	-489,3	-30,4	6,2
Finansowanie potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa	66.610,5	55.378,3	83,1
1. Finansowanie krajowe	33.801,6	32.416,9	95,9
- bankowe	21.301,6	21.416,9	100,5
- pozabankowe	2.500,0	7.000,0	280,0
- inwestorzy zagraniczni nabywający SPW na rynku krajowym	10.000,0	4.000,0	40,0
2. Finansowanie zagraniczne	18.596,7	16.913,4	90,9
3. Saldo środków	14.212,2	6.048,1	42,6

* pozycja obejmuje: prefinansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych, wpływy od podmiotów krajowych na spłatę udostępnionych kredytów zagranicznych, pozostałe przychody i rozchody.

Źródło: Uzasadnienie do ustawy budżetowej na rok 2014, s. 167.

Potrzeby pożyczkowe netto w 2014 roku wyniosą 55,4 mld zł i będą o 11,3 mld zł niższe niż w roku ubiegłym, co należy ocenić pozytywnie. Wynika to z niższego deficytu budżetu państwa, niższych kosztów reformy systemu emerytalnego wskutek zapisów ustawy z grudnia 2013 reformujących OFE. Korzystnie na stan potrzeb w 2014 roku nie będzie wpływał wynik budżetu środków europejskich (nadwyżka 6,1 mld zł w 2013), natomiast na zmniejszenie potrzeb będzie oddziaływać saldo zarządzania płynnością sektora publicznego.

Zmiany w źródłach finansowania dotyczą trzykrotnego zwiększenia zainteresowania skarbowymi papierami wartościowymi (SPW) ze strony krajowego sektora pozabankowego oraz inwestorów zagranicznych nabywających SPW na rynku krajowym, co będzie wpływało mniej destabilizująco na rynek walutowy. Obniży się także saldo środków na rachunkach walutowych z 14,2 do 6 mld zł. 2,7 mld zł dodatkowych środków będzie pochodzić z zarządzania środkami europejskimi.

Łączny wpływ finansowania potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa na przyrost długu publicznego szacowany jest na kwotę 46,5 mld zł, co stanowi 2,7% PKB.

6. Dług Skarbu Państwa i Państwowy Dług Publiczny

Jednym z najbardziej dotkliwych problemów polskiego systemu finansów publicznych, który ujawnia się ze szczególną mocą w okresach kryzysu, jest kwestia niekontrolowanego

wzrostu deficytu w sektorze finansów publicznych oraz co za tym idzie długu publicznego będąca pochodną przede wszystkim złej sytuacji budżetu państwa. W polskim systemie finansów publicznych brakuje przemyślanej, wieloletniej strategii prowadzenia bezpiecznej polityki budżetowej, w związku z czym system finansów publicznych jest w wysokim stopniu narażony na ryzyko wynikające z niekorzystnego przebiegu procesów gospodarczych. W systemie finansów publicznych w Polsce brak jest podstawowych mechanizmów zapewnienia bezpieczeństwa finansowego, a te które funkcjonują w prosty sposób są wyłączane, w zależności od bieżących potrzeb i arbitralnych decyzji władzy publicznej. Przykładem działań podejmowanych w sytuacji zagrożenia, które tymczasowo tylko poprawiają złą kondycję systemu było zawieszenie obowiązywania I progu ostrożnościowego w roku 2013, w *de facto* w 2014 jak też zmiany w systemie emerytalnym.

W ubiegłorocznej *Strategii zarządzania długiem sektora finansów publicznych* przewidywano, iż na koniec 2012 roku państwowy dług publiczny wyniesie 845,8 mld zł (52,4% PKB), na koniec 2013 roku – 867,6 mld zł (51,4% PKB), a na koniec 2016 roku – 991,4 mld zł (49,6% PKB) – bez wskazania na jakiegokolwiek podejmowane działania mające na celu obniżenie długu publicznego.

Tab. 11. Prognoza długu publicznego i kosztów obsługi długu SP

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1. Dług Skarbu Państwa						
a) w mld zł	793,9	841,5	771,0	837,7	884,4	929,5
krajowy	543,0	587,4	504,2	550,4	585,3	618,7
zagraniczny	250,9	254,1	266,8	287,3	299,1	310,9
b) w relacji do PKB	49,8%	51,2%	44,8%	45,8%	45,2%	44,5%
2. Państwowy dług publiczny						
a) w mld zł	840,5	899,5	810,9	875,5	920,9	964,9
b) w relacji do PKB	52,7%	54,8%	47,1%	47,8%	47,1%	46,2%
3. Kwota, o której mowa w art. 38. a ustawy*						
a) w mld zł	818,7	887,5	803,7	864,0	909,6	950,3
b) w relacji do PKB	51,3%	54,0%	46,7%	47,2%	46,5%	45,5%
4. Dług sektora <i>general government</i>						
a) w mld zł	886,9	952,1	859,5	934,9	993,9	1 046,6
b) w relacji do PKB	55,6%	58,0%	49,9%	51,1%	50,8%	50,1%
5. Wydatki z tytułu obsługi długu Skarbu Państwa (kasowo)**						
a) w mld zł, w tym:	42,1	42,7	36,2	35,4 – 37,0	37,9 - 39,5	41,2 – 43,0
- obsługa długu krajowego	31,8	32,4	24,4	25,1	26,8	29,3
- obsługa długu zagranicznego	10,3	10,3	11,8	10,3 - 11,9	11 - 12,7	11,9 - 13,7
b) w relacji do PKB	2,64%	2,60%	2,10%	1,94% - 2,02%	1,94% - 2,02%	1,97% - 2,06%

*) Kwota ustalona w wyniku przeliczenia kwoty państwowego długu publicznego na walutę polską z zastosowaniem dla zobowiązań wyrażonych w walutach obcych średniej arytmetycznej średnich kursów każdej z walut obcych ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski i obowiązujących w dni robocze roku budżetowego i pomniejszona o kwotę wolnych środków służących finansowaniu potrzeb pożyczkowych budżetu państwa w kolejnym roku budżetowym.

**) Prognozy kosztów obsługi długu na lata 2015-17 zostały przedstawione przedziałowo z uwzględnieniem rezerwy na ryzyko

Źródło: *Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2014-2017*, Ministerstwo Finansów, Warszawa 2013, s. 43.

Obecnie okazało się, iż państwowy dług publiczny na koniec 2013 roku będzie o 33 mld zł większy, a jego relacja do PKB wyniesie 54,8% PKB, a zatem niemal „dotknie” II progu ostrożnościowego. Ponieważ pojawia się realna groźba przekroczenia II progu ostrożnościowego (55% PKB) oraz wkrótce przekroczenia pułapu 60% PKB, podjęte zostały działania o charakterze defensywnym zamiast ofensywnym. Polegają one na redukcji długu publicznego poprzez umorzenie skarbowych papierów wartościowych będących obecnie w posiadaniu OFE i przejściu zobowiązań przez ZUS. Poprzez inne modyfikacje w systemie emerytalnym

zmniejszono także presję na wzrost długu publicznego w następnych latach wywoływaną przez koszty reformy emerytalnej. Skutkiem tych zabiegów jest oczywiście przejściowa i skokowa redukcja wielkości długu i jego relacji do PKB; nie redukuje to natomiast zobowiązań państwa wobec przyszłych emerytów i rosnące napięcia w systemie finansów publicznych w przyszłości, wcale nie tak odległej. Niektóre szacunki podają, iż ukryty „dług emerytalny” sięga około 200% PKB i wskutek przejścia aktywów OFE wzrośnie on znacząco.

W kolejnych latach założono bardzo umiarkowane tempo wzrostu nominalnego długu publicznego przy spadku jego relacji do PKB. Bez wskazania dodatkowych działań koniecznych do wykonania w systemie finansów publicznych projekcja ta jest zbyt optymistyczna, samo wprowadzenie stabilizującej reguły wydatkowej jest dalece niewystarczające.

7. Sektor finansów publicznych

Poniżej przedstawiono krytyczne uwagi dotyczące funkcjonowania państwowych funduszy celowych w roku 2014 – Funduszy Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy (FP) i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Po raz kolejny w roku 2014 niedoszacowano wielkości dotacji dla FUS o blisko 10 mld zł, przy czym 2,5 mld zł pokryte zostanie poprzez transfer środków z Funduszu Rezerwy Demograficznej, zaś pozostała część zostanie sfinansowana kolejną nieoprocentowaną i *de facto* bezwrotną pożyczką z budżetu państwa. Dodatkowo należy wskazać wysoki poziom zobowiązań Funduszu, które na koniec 2014 mają sięgać 44,6 mld zł, w tym 37,7 mld zł wobec budżetu państwa, które zostaną w przyszłości umorzone. Utrzymywanie takiego sposobu finansowania FUS zaciemnia obraz rzeczywistego deficytu budżetu państwa oraz przejrzystości systemu finansów publicznych. Jednocześnie niepokojący jest wysoki i rosnący poziom należności FUS (10,7 mld zł). Wysokie należności wpisane są także do planu finansowego PFRON.

Ponadto w przypadku kilku funduszy celowych ujawnia się wybitnie fiskalne podłoże zarządzania ich finansami. Bowiem realizacja celów statutowych jest oczywiście pierwszorzędna, to na drugi plan, niemniej ważny, wysuwa się również zaspokajanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa. Ewenementem jest sytuacja, w której przy złej sytuacji na rynku pracy, 4,1 mld zł jest zablokowane w Funduszu Pracy (przy 12 mld zł wydatków).

8. Poprawki do ustawy budżetowej

Przyjęte w toku prac sejmowych poprawki mają wybitnie charakter kosmetyczny wobec zgłoszonego projektu ustawy budżetowej, zawierają nieznaczne przeniesienia środków obejmujących kwotę kilkunastu milionów zł lub przesunięcia w ramach planu finansowego PFRON (dostosowanie zapisów planu do ustawy o budżecie) i Rzecznika Ubezpieczonych (zrównoważenie przychodów i kosztów poprzez dodanie 200 tys. zł). Poprawki należy uznać za potrzebne i uzasadnione.

Opinia na temat ustawy budżetowej na rok 2014 (druk senacki nr 530)

1. Nowelizacja ustawy budżetowej w 2013 r., Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2013-2016 i założenia makroekonomiczne na 2014 r.

Planowanie budżetowe w okresie ostatnich kilku lat wymaga szczególnej ostrożności. Zawrowania na rynkach finansowych skutkowały m. in. gwałtownymi zaburzeniami w finansach publicznych. W Polsce mieliśmy do czynienia z kryzysem finansów publicznych w 2009 r., który objawił się gwałtownym spadkiem klasycznych dochodów fiskalnych (podatki, składki) w stosunku do prognoz, co wymusiło nowelizację ustawy budżetowej i wielu uchwał samorządowych w 2009 r.

Podkreślić należy, że zaburzenia w finansach publicznych zbiegły się w Polsce z istotnym obniżeniem poziomu fiskalizmu i równoległym wzrostem wskaźnika redystrybucji PKB. Nastąpiło ograniczenie wskaźnika fiskalizmu PKB z poziomu 35,1 % PKB w 2007 r. do 29,2 % PKB w 2010 r. (PIT, składka rentowa, ulga prorodzinna). Miał też miejsce radykalny wzrost wskaźnika redystrybucji PKB, wynikający głównie ze wzrostu wydatków sektora przeznaczonych na współfinansowanie zadań pokrywanych ze środków UE z 41,1 % PKB w 2007 r. do 46 % w 2010 r.

Zjawiska te oraz sytuacja gospodarcza państw UE wciąż stanowią istotne determinanty rozwoju sytuacji fiskalnej naszego budżetu państwa i całego sektora finansów publicznych. Kolejna nowelizacja ustawy budżetowej w 2013 r. wskazuje na złożoność i trudności w planowaniu agregatów fiskalnych¹ sektora finansów publicznych, w tym poziomu deficytu budżetu państwa. Dodać należy, że w roku 2013 zawieszono również pierwszy próg ostrożnościowy (dług publiczny w 2011 r. większy od 50 % oraz mniejszy lub równy 55 % PKB). Relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa w roku 2013 okazała się większa od relacji z 2012 r., która stanowiła maksymalny wskaźnik². Wskaźnik ten za 2011 r. wynosił 9,4 %, natomiast prognoza na 2013 r., po nowelizacji, wynosi 18,7 %.

Doświadczenia w pracy nad ustawą budżetową z 2013 r. z pewnością skutkują większą ostrożnością w opracowywaniu ustawy budżetowej na 2014 r. W ocenie sytuacji makroekonomicznej na 2014 r., którą zawarto w „Uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej”, przewiduje się tempo wzrostu PKB na poziomie 2,5 %. Jest to znacząco wyższy wskaźnik, niż prognoza wzrostu PKB na 2013 r. na poziomie 1,5 %. Jednocześnie podkreślono fakt zagrożeń

¹ Inaczej makroekonomiczne mierniki fiskalne. Rolę agregatów fiskalnych mogą pełnić: saldo sektora (np. rzeczywiste, strukturalne, pierwotne), dług publiczny (brutto, netto), wydatki publiczne (ogółem, bieżące), dochody publiczne (ogółem, podatkowe).

² Zgodnie z art. 86 ustawy o finansach publicznych, w przypadku, gdy wartość relacji kwoty państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 38 pkt 1 lit. a, ogłoszonej zgodnie z art. 38: 1) jest większa od 50%, a nie większa od 55%, to na kolejny rok Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa z roku bieżącego wynikająca z ustawy budżetowej.

w uzyskaniu realnego wzrostu na poziomie 2,5 % - *W bilansie ryzyk dotyczącym perspektyw gospodarki europejskiej wciąż są obecne czynniki, które mogą wpłynąć na gorszy od zakładanego scenariusz, będący podstawą projekcji makroekonomicznej i fiskalnej dla Polski* - cytata z uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej na 2014 r.

Tempo wzrostu PKB w 2014 r. zgodne jest z założeniami przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2013-2016. O ile poziom deficytu budżetu państwa przyjęty w tym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na rok 2013 nie spełnił wymagań tzw. kotwicy deficytu, o tyle limit na 2014 rok w postaci 55 mld zł, w warunkach przyjętej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy emerytalnej, może spełnić wymóg kotwicy deficytu. Planowany udział deficytu budżetu państwa na 2014 rok w relacji do dochodów budżetu państwa wynosi 17,2 % i jest niższy od wskaźnika 18,7 % z 2013 r.

W Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2013 - 2016, który prognozował agregaty fiskalne na lata 2013-16, nie wspomniano o roli zmian w OFE w konsolidacji finansów publicznych. Aczkolwiek przyjęty limit deficytu budżetu państwa na 2014 r. wskazuje, iż wstępna informacja na temat zmian w OFE winna mieć miejsce już w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa z kwietnia 2013 r.

Wskazać należy również na rolę inwestycji publicznych w kreacji popytu inwestycyjnego w Polsce. System zarządzania środkami budżetu UE w układzie siedmioletnich perspektyw finansowych determinuje dynamikę wzrostu i spadku wydatków publicznych na inwestycje finansowane lub współfinansowane środkami z budżetu środków europejskich. Spadek inwestycji publicznych ma istotny, obiektywny wpływ na tempo wzrostu PKB, poziom dochodów publicznych jak i poziom bezrobocia. Mając to na uwadze oraz kluczowy priorytet, którym jest wymóg wzmocnienia fundamentów gospodarki rynkowej w Polsce, pozytywnie należy ocenić inicjatywę powołania spółki „Polskie inwestycje rozwojowe”. Informacje o tym zawarto w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na 2013-2016. W kierunkach prywatyzacji majątku Skarbu Państwa, które przedstawione są w „Uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na 2014 r.”, zawarto jedynie ogólne założenia programu „Inwestycje Polskie”, mówiące o możliwości przeznaczenia akcji wybranych spółek z udziałem Skarbu Państwa do realizacji dużych projektów infrastrukturalnych. Ranga tego typu przedsięwzięć winna być rozwinięta w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2014-2017.

2. Dochody budżetu państwa w 2014 r.

Tempo wzrostu PKB na 2014 r. prognozowane jest na poziomie 2,5%. Jest to znaczna poprawa warunków ekonomicznych na tle 2012 r. – tempo wzrostu PKB – 1,9% i prognozy na 2013 r. – 1,5%. Wskaźnik wzrostu PKB stanowi kluczową determinantę zmian w dynamice dochodów budżetu państwa – por. tabela nr 1, 2 i 3. Zmiany w systemie podatkowym odnoszą się bowiem tylko do podatku akcyzowego – wzrost o 15% stawki podatku na wyroby spirytusowe oraz wzrost o 5% stawki podatku na papierosy. Podstawowa stawka podatku od towarów i usług (VAT), została utrzymana na poziomie 23%. Ocenic to należy pozytywnie, z uwagi na dość niski poziom fiskalizmu w Polsce na tle innych państw UE. W sytuacji kraju objętego procedurą nadmiernego deficytu budżetowego ograniczenie dochodów publicznych nie jest wskazane. Utrzymanie stawki VAT na poziomie 23% ułatwia równoczesne utrzymanie bezpośrednich obciążeń kosztów pracy na niezmiennym poziomie. Przyrost dochodów z tytułu podatku akcyzowego na poziomie 3,8% (wzrost na tle 2013 r. o 2,3 mld zł) oraz z tytułu podatku od towarów i usług na poziomie 2,4% (wzrost o 2,7 mld zł) uznać należy za realistyczny. W przypadku dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, wzrost na poziomie 6,8% (zwiększenie dochodów o 2,8 mld zł) wydaje się zbyt optymistyczny, mimo wprowadzenia limitu dla 50% kosztów uzyskania przychodów z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych.

Dochody budżetu państwa na 2014 r. uwzględniają likwidację pomocy związanej z budownictwem mieszkaniowym. W sytuacji naszego kraju jest to niezwykle ważny element polityki społecznej, jak i z pewnością polityki gospodarczej. Wskazane byłoby jak najszybsze wprowadzenie nowych regulacji w obszarze polityki mieszkaniowej (druk nr 1421 – rządowy projekt ustawy o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez ludzi młodych).

Tab. 1. Dochody budżetu państwa w latach 2011 - 2014 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Wykonanie 2012	Nowelizacja ustawy budżetowej 2013	Plan na 2014 r.	Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych
1	2	3	4	5	6
PKB - dynamika	4,3%	1,9%	1,5%	2,5%	2,5%
DOCHODY OGÓLEM	277 557 221	287 595 114	275 729 440	276 912 224	276 982 224
1. Dochody podatkowe	243 210 936	248 274 572	239 150 240	247 980 007	247 980 007
1.1 Podatek od towarów i usług	120 831 951	120 000 697	113 000 000	115 700 000	115 700 000
1.2 Podatek akcyzowy	57 963 709	60 449 853	59 800 000	62 080 000	62 080 000
1.3 Podatek od gier	1 476 951	1 441 634	1 250 000	1 250 000	1 250 000
1.4 Podatek dochodowy od osób prawnych	24 861 922	25 145 736	22 000 000	23 250 000	23 250 000
1.5 Podatek dochodowy od osób fizycznych	38 074 916	39 809 425	40 900 000	43 700 000	43 700 000
1.6 Podatek tonażowy	7	7	8	7	7
1.7 Podatek od kopalni	0	1 426 949	2 200 000	2 000 000	2 000 000
1.8 Podatki zniesione	1 480	270	232	-	-
2. Dochody niepodatkowe	32 274 485	37 143 234	34 978 684	27 278 107	27 348 107
2.1 Dywidendy i wypłaty z zysku	6 122 896	8 208 039	6 925 513	5 137 850	5 207 850
2.2 Wypłaty z zysku NBP	6 202 663	8 205 285	5 264 040	-	-
2.3 Cło	1 923 842	1 974 013	2 001 000	2 003 000	2 003 000
2.4 Oplaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	15 641 285	16 348 047	18 404 869	17 631 276	17 631 276
2.5 Wypłaty jednostek samorządu terytorialnego	2 383 798	2 047 851	2 383 262	2 505 981	2 505 981
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	2 071 800	2 177 309	1 600 516	1 654 110	1 654 110

Tab. 2. Zmiany kwotowe i dynamika w dochodach budżetu państwa w latach 2011 - 2014 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Zmiany kwotowe 2012/11	Dynamika 2012/11	Zmiany kwotowe 2013/12	Dynamika 2013/12	Zmiany kwotowe 2014/13*	Dynamika 2014/13*
1	2	3	4	5	6	7
DOCHODY OGÓLEM	10 037 893	3,6%	-11 865 674	-4,1%	1 182 784	0,4%
1. Dochody podatkowe	5 063 636	2,1%	-9 124 332	-3,7%	8 829 767	3,7%
1.1 Podatek od towarów i usług	-831 254	-0,7%	-7 000 697	-5,8%	2 700 000	2,4%
1.2 Podatek akcyzowy	2 486 144	4,3%	-649 853	-1,1%	2 280 000	3,8%
1.3 Podatek od gier	-35 317	-2,4%	-191 634	-13,3%	-	-
1.4 Podatek dochodowy od osób prawnych	283 814	1,1%	-3 145 736	-12,5%	1 250 000	5,7%
1.5 Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 734 509	4,6%	1 090 575	2,7%	2 800 000	6,8%
1.6 Podatek tonażowy	-	-	-	-	-	-
1.7 Podatek od kopalnin	1 426 949	-	773 051	54,2%	-200 000	-9,1%
1.8 Podatki zniiesione	-1 210	-81,8%	-38	-14,1%	-232	-100,0%
2. Dochody niepodatkowe	4 868 749	15,1%	-2 164 550	-5,8%	-7 700 577	-22,0%
2.1 Dywidendy i wypłaty z zysku	2 085 143	34,1%	-1 282 526	-15,6%	-1 787 663	-25,8%
2.2 Wypłaty z zysku NBP	2 002 622	32,3%	-2 941 245	-35,8%	-5 264 040	-100,0%
2.3 Cło	50 171	2,6%	26 987	1,4%	2 000	0,1%
2.4 Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	706 762	4,5%	2 056 822	12,6%	-773 593	-4,2%
2.5 Wypłaty jednostek samorządu terytorialnego	-335 947	-14,1%	335 411	16,4%	122 719	5,1%
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	105 509	5,1%	-576 793	-26,5%	53 594	3,3%

* Dane za rok 2014 według sprawozdania Komisji Finansów Publicznych

Tab. 3. Struktura dochodów budżetu państwa w latach 2011 - 2014 (w %)

Wyszczególnienie	Wykonanie 2011	Wykonanie 2012	Nowelizacja ustawy budżetowej 2013	Plan na 2014 r.	Sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych
1	2	3	4	5	6
PKB - dynamika	4,3%	1,9%	1,5%	2,5%	2,5%
DOCHODY OGÓLEM	100%	100%	100%	100%	100%
1. Dochody podatkowe	87,6%	86,3%	86,7%	89,6%	89,5%
1.1 Podatek od towarów i usług	43,5%	41,7%	41,0%	41,8%	41,8%
1.2 Podatek akcyzowy	20,9%	21,0%	21,7%	22,4%	22,4%
1.3 Podatek od gier	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
1.4 Podatek dochodowy od osób prawnych	9,0%	8,7%	8,0%	8,4%	8,4%
1.5 Podatek dochodowy od osób fizycznych	13,7%	13,8%	14,8%	15,8%	15,8%
1.6 Podatek tonażowy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
1.7 Podatek od kopaliny	0,0%	0,5%	0,8%	0,7%	0,7%
1.8 Podatki zniesione	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
2. Dochody niepodatkowe	11,6%	12,9%	12,7%	9,9%	9,9%
2.1 Dywidendy i wypłaty z zysku	2,2%	2,9%	2,5%	1,9%	1,9%
2.2 Wypłaty z zysku NBP	2,2%	2,9%	1,9%	0,0%	0,0%
2.3 Cło	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
2.4 Oplaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe	5,6%	5,7%	6,7%	6,4%	6,4%
2.5 Wypłaty jednostek samorządu terytorialnego	0,9%	0,7%	0,9%	0,9%	0,9%
3. Środki z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegające zwrotowi	0,7%	0,8%	0,6%	0,6%	0,6%

Z uwagi na niskie tempo wzrostu PKB w 2013 r. pozytywnie należy ocenić dyskrecjonalną politykę wobec dochodów niepodatkowych – dywidendy i wypłaty z zysku (spadek o 25,8% w kwocie 1,8 mld zł). Udział dochodów z tytułu dywidend i wypłat z zysku przedsiębiorstw i spółek Skarbu Państwa w dochodach ogółem budżetu państwa zmniejsza się więc odpowiednio z 2,5% w 2013 r. do 1,9% w 2014 r. Ten udział będzie mniejszy w sytuacji wpłat z zysku NBP. Nieco zanizona może okazać się prognoza wpływów z tytułu opłat, grzywien i innych dochodów niepodatkowych – spadek na tle 2013 r. o 4,2% (o 774 tys. zł). Specyfika gospodarki finansowej NBP skutkuje, podobnie jak w wielu poprzednich latach, brakiem wpływów z tytułu zysku NBP w planie dochodów niepodatkowych budżetu państwa. W okresie ostatnich trzech lat wpłaty z tytułu zysku NBP wyniosły około 20 mld zł. Stanowiły więc ważną pozycję w strukturze dochodów budżetu państwa. Udział wpłat z tytułu zysku NBP w dochodach budżetu państwa kształtuje się na poziomie od 2% do około 3%.

3. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

Ocenę wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich przedstawiono w układzie części budżetowych – por. tabela nr 4 i tabela nr 5. O ile wydatki prezentowane według klasyfikacji działowej informują o ogólnej strukturze wydatków, głównie według przedmiotowego ujęcia, o tyle ujęcie wydatków według części budżetowych stanowi podmiotowo-przedmiotowe ujęcie wydatków. Z wyłączeniem tzw. części specjalnych, klasyfikacja wydatków według części wskazuje dysponenta środków danej części budżetowej (dochodów, wydatków danej części budżetowej). Dane analityczne obejmują okres lat 2011-2014. Bezpośrednie porównywanie tych lat wymaga ostrożności z uwagi na znaczące kwoty w części nr 83 „Rezerwy celowe” w latach 2013 i 2014 (w budżecie państwa i budżecie środków europejskich). Dane za okres 2011 i 2012 zawiera załącznik nr 1 i nr 2. Wydatki zawarte w tabeli nr 4 odnoszącej się do projektu ustawy budżetowej na rok 2014 zostały nieznacznie zmienione w poprawkach przyjętych przez Komisję Finansów Publicznych (poprawki zostały ujęte w sprawozdaniu Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2013 - druk nr 1966) i przyjętych w ustawie budżetowej – por. tabela nr 6. Wykaz części budżetu państwa po zmianach zawiera tabela nr 7. Ogólna kwota poprawek zmniejszających i zwiększających wydatki budżetu państwa wyniosła 64 mln zł. Wydatki budżetu środków europejskich pozostały bez zmian - załącznik nr 4 do ustawy budżetowej. W czasie głosowania budżetu na rok 2014 przyjęto jeszcze pięć poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu (dodatkowe sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2014 - druk 1966-A) – poprawki te nie budzą kontrowersji. Poprawki przyjęte przez Sejm należy ocenić pozytywnie.

Ogólna ocena sumarycznego poziomu wydatków budżetu państwa na 2014 rok wymaga uwzględnienia jednorazowych zmian towarzyszących umorzeniu obligacyjnej części aktywów OFE³. Kluczowe, skokowe zmiany, w wydatkach budżetu państwa na 2014 r. odnoszą się bowiem do dwóch części budżetowych, a mianowicie: 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych (wydatki w 2013 r. to kwota 45.391.921 tys. zł, w 2014 r. – kwota 40.212.545 tys. zł) oraz 79 – obsługa zadłużenia krajowego (wydatki w 2013 r. to kwota 32.371.702 tys. zł, w 2014 r. – kwota 24.370.000 tys. zł). Łączny spadek tych wydatków wynosi 13,2 mld zł⁴. Tak znaczący spadek wydatków w części 73 i części 79 wynika w znacznej mierze z uchwalonej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy emerytalnej. W latach 2011 i 2012 wydatki obu wyżej wymienionych części budżetowych systematycznie wzrastały. Łączny przyrost wydatków dla części 73 i 79 wyniósł w 2012 r. 7,2 mld zł na tle 2011 r.

³ Opinia nie zawiera oceny zmian w systemie emerytalnym. Zagadnienie jest wieloaspektowe i złożone.

⁴ Istotne są tu również spadki w potrzebach pożyczkowych netto budżetu państwa.

Ogółem wydatki budżetu państwa na 2014 r. to kwota 324,6 mld zł. Jest ona mniejsza na tle 2013 r. o 2,7 mld zł, czyli o 0,81%. Po uzupełnieniu kwoty 324,6 mld zł o kwotę 13,2 mld zł (ograniczenia w części 73 i 79) wydatki budżetu państwa na 2014 r. wyniosłyby 337,8 mld zł. Przyrost na tle 2013 r. wyniosłyby 10,5 mld zł (wzrost o 3,2%). Wydatki ogółem budżetu państwa w 2013 r. na tle 2012 r. według planu po nowelizacji ustawy budżetowej na 2013 r. wzrastają o 5%. Pozwala to stwierdzić, że w 2014 r. realizowana jest polityka ograniczania wydatków budżetu państwa, co jest zgodne z wymogami procedury nadmiernego deficytu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (GG). W tabeli nr 5 zawarto szczegółowe informacje o dynamice zmian *in plus* lub *in minus* wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich na 2014 r. na tle 2013 r. Znaczące przyrosty wydatków odnotowano w następujących siedmiu częściach budżetowych: 20 – Gospodarka – o 10,4%, 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – o 7,2%, 34 – Rozwój Regionalny – o 16,4%, 46 – Zdrowie – o 9%, 63 – Rodzina – o 6,7%, 19 – Budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe – o 7,7%, 37 – Sprawiedliwość – o 6,5%. Część urzędów centralnych znacznie podwyższa w 2014 r. wydatki (Urząd Zamówień Publicznych, Komisja Nadzoru Finansowego, Urząd Komunikacji Elektronicznej). W uzupełnieniu należy dodać, że niektóre wydatki, przykładowo w części 46 – Zdrowie, czy w części 19 – Budżet, finanse publiczne, instytucje finansowe w latach poprzednich uległy zmniejszeniu lub stagnacji.

W obszarze budżetu środków europejskich szczególnie wysoka dynamika wydatków obejmuje następujące części budżetowe: 20 – Gospodarka – wzrost o 17%, 27 – Informatyzacja – wzrost o 10%, 31 – Praca – o 75%, 38 – Szkolnictwo wyższe – o 44%, 39 – Transport – o 79%, 42 – Sprawy wewnętrzne – o 181%. Powyższe obszary wydatkowania środków publicznych w znacznej mierze należy zaliczyć do prorozwojowych.

Tab. 4. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w latach 2013–2014 według części budżetowych – plan (w tys. zł)

Nr części	Nazwa części	2013 (po nowelizacji)			2014		
		BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem
1	2	1	2	3	1	2	3
Ogółem w tym:		327 294 440	75 249 104	402 543 544	324 637 369	78 348 825	402 986 194
1	Kancelaria Prezydenta RP	175 360		175 360	177 614		177 614
2	Kancelaria Sejmu	395 906		395 906	407 759		407 759
3	Kancelaria Senatu	92 095		92 095	94 288		94 288
4	Sąd Najwyższy	91 297		91 297	104 584		104 584
5	Naczelny Sąd Administracyjny	393 185		393 185	412 865		412 865
6	Trybunał Konstytucyjny	31 130		31 130	29 350		29 350
7	Najwyższa Izba Kontroli	254 241		254 241	262 885		262 885
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	39 024		39 024	41 549		41 549
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	20 653		20 653	21 686		21 686
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	15 060		15 060	15 544		15 544
11	Krajowe Biuro Wyborcze	47 367		47 367	50 009		50 009
12	Państwowa Inspekcja Pracy	276 622		276 622	299 947		299 947
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	245 455		245 455	254 101		254 101

Biuro Analiz i Dokumentacji, Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych

14	Rzecznik Praw Dziecka	10 250		10 250	10 952		10 952
15	Sądy powszechne	6 220 739		6 220 739	6 471 572		6 471 572
16	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	125 800	7 263	133 063	125 064	4 841	129 905
17	Administracja publiczna	96 492	174 723	271 215	106 263	153 523	259 786
18	Budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo	1 549 181		1 549 181	1 409 715		1 409 715
19	Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	5 467 608	199 383	5 666 991	5 886 717	160 641	6 047 358
20	Gospodarka	1 451 058	2 600 847	4 051 905	1 601 730	3 046 997	4 648 727
21	Gospodarka morską	639 661	169 504	809 165	393 689	75 615	469 304
22	Gospodarka wodna	326 798	227 337	554 135	309 058	273 000	582 058
24	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 780 440	357 366	3 137 806	2 981 615	398 987	3 380 602
25	Kultura fizyczna	282 693		282 693	276 144		276 144
26	Łączność	24 067	6 098	30 165	23 598	4 696	28 294
27	Informatyzacja	214 130	848 086	1 062 216	224 229	939 503	1 163 732
28	Nauka	4 899 276	1 398 736	6 298 012	5 083 012	1 476 138	6 559 150
29	Obrona narodowa	28 024 285		28 024 285	28 260 940		28 260 940
30	Oświata i wychowanie	442 983	358 820	801 803	424 371	372 095	796 466
31	Praca	392 111	683 669	1 075 780	411 297	1 196 612	1 607 909
32	Rolnictwo	802 176	3 743	805 919	758 795	9 534	768 329
33	Rozwój wsi	4 506 040	10 632 750	15 138 790	4 338 522	12 102 720	16 441 242
34	Rozwój regionalny	1 694 474	10 593 556	12 288 030	1 972 501	11 072 737	13 045 238
35	Rynki rolne	410 944	319 950	730 894	431 527	202 563	634 090
36	Skarb Państwa	62 161		62 161	64 316		64 316
37	Sprawiedliwość	4 200 212	158 283	4 358 495	4 471 863	115 913	4 587 776
38	Szkolnictwo wyższe	9 830 601	513 363	10 343 964	10 913 984	742 763	11 656 747
39	Transport	5 846 966	6 293 042	12 140 008	6 354 388	11 300 967	17 655 355
40	Turystyka	48 230		48 230	48 039		48 039
41	Środowisko	353 339	2 500 693	2 854 032	346 661	2 045 962	2 392 623
42	Sprawy wewnętrzne	18 560 831	40 095	18 600 926	19 258 173	112 931	19 371 104
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	118 657	5 412	124 069	116 749	6 908	123 657
44	Zabezpieczenie społeczne	821 077	55 936	877 013	819 434	45 819	865 253
45	Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	1 703 834	51	1 703 885	1 682 636		1 682 636
46	Zdrowie	3 705 064	328 845	4 033 909	4 039 086	325 103	4 364 189
49	Urząd Zamówień Publicznych	21 846	403	22 249	27 440	2 916	30 356
50	Urząd Regulacji Energetyki	36 307		36 307	36 109		36 109
52	Krajowa Rada Sądownictwa	11 500		11 500	11 995		11 995
53	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	53 426		53 426	54 380		54 380
54	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	29 677		29 677	29 458		29 458

56	Centralne Biuro Antykorupcyjne	106 972		106 972	107 032		107 032
57	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	497 670		497 670	499 788		499 788
58	Główny Urząd Statystyczny	381 170	1 529	382 699	394 461	50 460	444 921
59	Agencja Wywiadu	142 676		142 676	143 293		143 293
60	Wyższy Urząd Górniczy	53 457		53 457	53 911		53 911
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	50 085	2 093	52 178	49 114	2 664	51 778
62	Rybołówstwo	159 699	363 371	523 070	163 497	370 845	534 342
63	Rodzina	13 504		13 504	14 412		14 412
64	Główny Urząd Miar	126 605		126 605	125 529		125 529
65	Polski Komitet Normalizacyjny	32 363		32 363	32 818		32 818
66	Rzecznik Praw Pacjenta	11 326		11 326	11 315		11 315
67	Polska Akademia Nauk	81 129		81 129	78 151		78 151
68	Państwowa Agencja Atomistyki	152 152		152 152	27 586		27 586
70	Komisja Nadzoru Finansowego	195 749		195 749	218 365		218 365
71	Urząd Transportu Kolejowego	26 510		26 510	26 869		26 869
72	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	16 490 148		16 490 148	16 698 614		16 698 614
73	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	45 391 921		45 391 921	40 212 545		40 212 545
74	Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	31 339		31 339	31 757		31 757
75	Rządowe Centrum Legislacji	24 441	765	25 206	25 603	936	26 539
76	Urząd Komunikacji Elektronicznej	93 365	5 763	99 128	102 706	23 435	126 141
78	Obsługa zadłużenia zagranicznego	10 333 200		10 333 200	11 800 000		11 800 000
79	Obsługa długu krajowego	32 371 702		32 371 702	24 370 000		24 370 000
80	Regionalne izby obrachunkowe	106 205		106 205	112 064		112 064
81	Rezerwa ogólna	95 000		95 000	95 000		95 000
82	Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51 259 549		51 259 549	51 206 360		51 206 360
83	Rezerwy celowe	18 135 677	35 732 280	53 867 957	23 210 686	31 030 323	54 241 009
84	Środki własne Unii Europejskiej	18 179 927		18 179 927	17 765 160		17 765 160
85	Budżety Wojewodów Ogółem	22 979 472	660 890	23 640 362	23 147 602	678 731	23 826 333
86	Samorządowe Kolegia Odwoławcze Ogółem	107 411		107 411	106 025		106 025
				0			0
88	Powszechnie jednostki organizacyjne prokuratury	1 821 687	4 459	1 826 146	1 858 903	1 947	1 860 850

Tab. 5. Kwotowe i procentowe zmiany oraz dynamika planowanych wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w roku 2014 na tle 2013 r. według części budżetowych (w tys. zł)

Nr części	Nazwa części	Kwotowe zmiany w tys. zł (rok do roku)			Dynamika w % (rok do roku)			Procentowe zmiany (rok do roku)		
		BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem
1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Ogółem w tym:		-2 657 071	3 099 721	442 650	99,2%	104,1%	100,1%	-0,81%	4,12%	0,11%
1	Kancelaria Prezydenta RP	2 254	0	2 254	101,3%		101,3%	1,29%		1,29%
2	Kancelaria Sejmu	11 853	0	11 853	103,0%		103,0%	2,99%		2,99%
3	Kancelaria Senatu	2 193	0	2 193	102,4%		102,4%	2,38%		2,38%
4	Sąd Najwyższy	13 287	0	13 287	114,6%		114,6%	14,55%		14,55%
5	Naczelnny Sąd Administracyjny	19 680	0	19 680	105,0%		105,0%	5,01%		5,01%
6	Trybunał Konstytucyjny	-1 780	0	-1 780	94,3%		94,3%	-5,72%		-5,72%
7	Najwyższa Izba Kontroli	8 644	0	8 644	103,4%		103,4%	3,40%		3,40%
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	2 525	0	2 525	106,5%		106,5%	6,47%		6,47%
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	1 033	0	1 033	105,0%		105,0%	5,00%		5,00%
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	484	0	484	103,2%		103,2%	3,21%		3,21%
11	Krajowe Biuro Wyborcze	2 642	0	2 642	105,6%		105,6%	5,58%		5,58%
12	Państwowa Inspekcja Pracy	23 325	0	23 325	108,4%		108,4%	8,43%		8,43%
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	8 646	0	8 646	103,5%		103,5%	3,52%		3,52%
14	Rzecznik Praw Dziecka	702	0	702	106,8%		106,8%	6,85%		6,85%
15	Sądy powszechne	250 833	0	250 833	104,0%		104,0%	4,03%		4,03%
16	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	-736	-2 422	-3 158	99,4%	66,7%	97,6%	-0,59%	-33,35%	-2,37%
17	Administracja publiczna	9 771	-21 200	-11 429	110,1%	87,9%	95,8%	10,13%	-12,13%	-4,21%
18	Budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo	-139 466	0	-139 466	91,0%		91,0%	-9,00%		-9,00%
19	Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	419 109	-38 742	380 367	107,7%	80,6%	106,7%	7,67%	-19,43%	6,71%
20	Gospodarka	150 672	446 150	596 822	110,4%	117,2%	114,7%	10,38%	17,15%	14,73%
21	Gospodarka morską	-245 972	-93 889	-339 861	61,5%	44,6%	58,0%	-38,45%	-55,39%	-42,00%
22	Gospodarka wodna	-17 740	45 663	27 923	94,6%	120,1%	105,0%	-5,43%	20,09%	5,04%
		0	0	0						
24	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	201 175	41 621	242 796	107,2%	111,6%	107,7%	7,24%	11,65%	7,74%
25	Kultura fizyczna	-6 549	0	-6 549	97,7%		97,7%	-2,32%		-2,32%
26	Łączność	-469	-1 402	-1 871	98,1%	77,0%	93,8%	-1,95%	-22,99%	-6,20%

27	Informatyzacja	10 099	91 417	101 516	104,7%	110,8%	109,6%	4,72%	10,78%	9,56%
28	Nauka	183 736	77 402	261 138	103,8%	105,5%	104,1%	3,75%	5,53%	4,15%
29	Obrona narodowa	236 655	0	236 655	100,8%		100,8%	0,84%		0,84%
30	Oświata i wychowanie	-18 612	13 275	-5 337	95,8%	103,7%	99,3%	-4,20%	3,70%	-0,67%
31	Praca	19 186	512 943	532 129	104,9%	175,0%	149,5%	4,89%	75,03%	49,46%
32	Rolnictwo	-43 381	5 791	-37 590	94,6%	254,7%	95,3%	-5,41%	154,72%	-4,66%
33	Rozwój wsi	-167 518	1 469 970	1 302 452	96,3%	113,8%	108,6%	-3,72%	13,82%	8,60%
34	Rozwój regionalny	278 027	479 181	757 208	116,4%	104,5%	106,2%	16,41%	4,52%	6,16%
35	Rynki rolne	20 583	-117 387	-96 804	105,0%	63,3%	86,8%	5,01%	-36,69%	-13,24%
36	Skarb Państwa	2 155	0	2 155	103,5%		103,5%	3,47%		3,47%
37	Sprawiedliwość	271 651	-42 370	229 281	106,5%	73,2%	105,3%	6,47%	-26,77%	5,26%
38	Szkolnictwo wyższe	1 083 383	229 400	1 312 783	111,0%	144,7%	112,7%	11,02%	44,69%	12,69%
39	Transport	507 422	5 007 925	5 515 347	108,7%	179,6%	145,4%	8,68%	79,58%	45,43%
40	Turystyka	-191	0	-191	99,6%		99,6%	-0,40%		-0,40%
41	Środowisko	-6 678	-454 731	-461 409	98,1%	81,8%	83,8%	-1,89%	-18,18%	-16,17%
42	Sprawy wewnętrzne	697 342	72 836	770 178	103,8%	281,7%	104,1%	3,76%	181,66%	4,14%
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	-1 908	1 496	-412	98,4%	127,6%	99,7%	-1,61%	27,64%	-0,33%
44	Zabezpieczenie społeczne	-1 643	-10 117	-11 760	99,8%	81,9%	98,7%	-0,20%	-18,09%	-1,34%
45	Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	-21 198	-51	-21 249	98,8%		98,8%	-1,24%		-1,25%
46	Zdrowie	334 022	-3 742	330 280	109,0%	98,9%	108,2%	9,02%	-1,14%	8,19%
		0	0	0						
		0	0	0						
49	Urząd Zamówień Publicznych	5 594	2 513	8 107	125,6%	723,6%	136,4%	25,61%	623,57%	36,44%
50	Urząd Regulacji Energetyki	-198	0	-198	99,5%		99,5%	-0,55%		-0,55%
		0	0	0						
52	Krajowa Rada Sądownictwa	495	0	495	104,3%		104,3%	4,30%		4,30%
53	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	954	0	954	101,8%		101,8%	1,79%		1,79%
54	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	-219	0	-219	99,3%		99,3%	-0,74%		-0,74%
		0	0	0						
56	Centralne Biuro Antykorupcyjne	60	0	60	100,1%		100,1%	0,06%		0,06%
57	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	2 118	0	2 118	100,4%		100,4%	0,43%		0,43%
58	Główny Urząd Statystyczny	13 291	48 931	62 222	103,5%	3300,2%	116,3%	3,49%	3200,20%	16,26%
59	Agencja Wywiadu	617	0	617	100,4%		100,4%	0,43%		0,43%
60	Wyższy Urząd Górniczy	454	0	454	100,8%		100,8%	0,85%		0,85%
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	-971	571	-400	98,1%	127,3%	99,2%	-1,94%	27,28%	-0,77%
62	Rybołówstwo	3 798	7 474	11 272	102,4%	102,1%	102,2%	2,38%	2,06%	2,15%
63	Rodzina	908	0	908	106,7%		106,7%	6,72%		6,72%

64	Główny Urząd Miar	-1 076	0	-1 076	99,2%		99,2%	-0,85%		-0,85%
65	Polski Komitet Normalizacyjny	455	0	455	101,4%		101,4%	1,41%		1,41%
66	Rzecznik Praw Pacjenta	-11	0	-11	99,9%		99,9%	-0,10%		-0,10%
67	Polska Akademia Nauk	-2 978	0	-2 978	96,3%		96,3%	-3,67%		-3,67%
68	Państwowa Agencja Atomistyki	-124 566	0	-124 566	18,1%		18,1%	-81,87%		-81,87%
		0	0	0						
70	Komisja Nadzoru Finansowego	22 616	0	22 616	111,6%		111,6%	11,55%		11,55%
71	Urząd Transportu Kolejowego	359	0	359	101,4%		101,4%	1,35%		1,35%
72	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	208 466	0	208 466	101,3%		101,3%	1,26%		1,26%
73	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	-5 179 376	0	-5 179 376	88,6%		88,6%	-11,41%		-11,41%
74	Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	418	0	418	101,3%		101,3%	1,33%		1,33%
75	Rządowe Centrum Legislacji	1 162	171	1 333	104,8%	122,4%	105,3%	4,75%	22,35%	5,29%
76	Urząd Komunikacji Elektronicznej	9 341	17 672	27 013	110,0%	406,6%	127,3%	10,00%	306,65%	27,25%
		0	0	0						
78	Obsługa zadłużenia zagranicznego	1 466 800	0	1 466 800	114,2%		114,2%	14,20%		14,20%
79	Obsługa długu krajowego	-8 001 702	0	-8 001 702	75,3%		75,3%	-24,72%		-24,72%
80	Regionalne izby obrachunkowe	5 859	0	5 859	105,5%		105,5%	5,52%		5,52%
81	Rezerwa ogólna	0	0	0	100,0%		100,0%	0,00%		0,00%
82	Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	-53 189	0	-53 189	99,9%		99,9%	-0,10%		-0,10%
83	Rezerwy celowe	5 075 009	-4 701 957	373 052	128,0%	86,8%	100,7%	27,98%	-13,16%	0,69%
84	Środki własne Unii Europejskiej	-414 767	0	-414 767	97,7%		97,7%	-2,28%		-2,28%
85	Budżety Wojewodów Ogółem	168 130	17 841	185 971	100,7%	102,7%	100,8%	0,73%	2,70%	0,79%
86	Samorządowe Kolegia Odwoławcze Ogółem	-1 386	0	-1 386	98,7%		98,7%	-1,29%		-1,29%
		0	0	0						
88	Powszechno-jednostki organizacyjne prokuratury	37 216	-2 512	34 704	102,0%	43,7%	101,9%	2,04%	-56,34%	1,90%

Tab. 6. Wykaz poprawek Komisji Finansów Publicznych zgłoszonych do projektu ustawy budżetowej na 2014 r. (w tys. zł) (sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2014 - druk nr 1966)

Nr części	Nazwa części	BP 2014 (plan)	BP 2014 (plan z poprawkami KFP)	Zmiany (+/-)
1	2	3	4	5
1	Kancelaria Prezydenta RP	177 614	167 614	-10 000
4	Sąd Najwyższy	104 584	96 984	-7 600
5	Naczelny Sąd Administracyjny	412 865	412 556	-309
7	Najwyższa Izba Kontroli	262 885	259 885	-3 000

8	Rzecznik Praw Obywatelskich	41 549	39 171	-2 378
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	15 544	15 225	-319
12	Państwowa Inspekcja Pracy	299 947	285 688	-14 259
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	254 101	247 701	-6 400
14	Rzecznik Praw Dziecka	10 952	10 317	-635
20	Gospodarka	1 601 730	1 608 730	7 000
22	Gospodarka wodna	309 058	319 058	10 000
39	Transport	6 354 388	6 335 388	-19 000
42	Sprawy wewnętrzne	19 258 173	19 261 673	3 500
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	116 749	119 749	3 000
52	Krajowa Rada Sądownictwa	11 995	11 895	-100
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	49 114	50 114	1 000
80	Regionalne izby obrachunkowe	112 064	113 064	1 000
83	Rezerwy celowe	23 210 686	23 232 186	21 500
85	Budżety Wojewodów Ogółem	23 147 602	23 164 602	17 000
			Zwiększenia	64000
			Zmniejszenia	-64000

Tab. 7. Wykaz poprawek Komisji Finansów Publicznych zgłoszonych do projektu ustawy budżetowej na 2014 r. (w tys. zł) (sprawozdanie Komisji Finansów Publicznych o rządowym projekcie ustawy budżetowej na rok 2014 - druk nr 1966)

Nr części	Nazwa części	BP 2014 (plan)	BP 2014 (plan z poprawkami KFP)	Zmiany (+/-)
1	2	3	4	5
Ogółem w tym:		324 637 369	324 637 369	0
1	Kancelaria Prezydenta RP	177 614	167 614	-10 000
2	Kancelaria Sejmu	407 759	407 759	
3	Kancelaria Senatu	94 288	94 288	
4	Sąd Najwyższy	104 584	96 984	-7 600
5	Naczelny Sąd Administracyjny	412 865	412 556	-309
6	Trybunał Konstytucyjny	29 350	29 350	
7	Najwyższa Izba Kontroli	262 885	259 885	-3 000
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	41 549	39 171	-2 378
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	21 686	21 686	
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	15 544	15 225	-319
11	Krajowe Biuro Wyborcze	50 009	50 009	
12	Państwowa Inspekcja Pracy	299 947	285 688	-14 259
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	254 101	247 701	-6 400
14	Rzecznik Praw Dziecka	10 952	10 317	-635
15	Sądy powszechne	6 471 572	6 471 572	
16	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	125 064	125 064	
17	Administracja publiczna	106 263	106 263	
18	Budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo	1 409 715	1 409 715	
19	Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	5 886 717	5 886 717	

20	Gospodarka	1 601 730	1 608 730	7 000
21	Gospodarka morską	393 689	393 689	
22	Gospodarka wodna	309 058	319 058	10 000
24	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 981 615	2 981 615	
25	Kultura fizyczna	276 144	276 144	
26	Łączność	23 598	23 598	
27	Informatyzacja	224 229	224 229	
28	Nauka	5 083 012	5 083 012	
29	Obrona narodowa	28 260 940	28 260 940	
30	Oświata i wychowanie	424 371	424 371	
31	Praca	411 297	411 297	
32	Rolnictwo	758 795	758 795	
33	Rozwój wsi	4 338 522	4 338 522	
34	Rozwój regionalny	1 972 501	1 972 501	
35	Rynki rolne	431 527	431 527	
36	Skarb Państwa	64 316	64 316	
37	Sprawiedliwość	4 471 863	4 471 863	
38	Szkolnictwo wyższe	10 913 984	10 913 984	
39	Transport	6 354 388	6 335 388	-19 000
40	Turystyka	48 039	48 039	
41	Środowisko	346 661	346 661	
42	Sprawy wewnętrzne	19 258 173	19 261 673	3 500
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	116 749	119 749	3 000
44	Zabezpieczenie społeczne	819 434	819 434	
45	Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	1 682 636	1 682 636	
46	Zdrowie	4 039 086	4 039 086	
49	Urząd Zamówień Publicznych	27 440	27 440	
50	Urząd Regulacji Energetyki	36 109	36 109	
52	Krajowa Rada Sądownictwa	11 995	11 895	-100
53	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	54 380	54 380	
54	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	29 458	29 458	
56	Centralne Biuro Antykorupcyjne	107 032	107 032	
57	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	499 788	499 788	
58	Główny Urząd Statystyczny	394 461	394 461	
59	Agencja Wywiadu	143 293	143 293	
60	Wyższy Urząd Górniczy	53 911	53 911	
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	49 114	50 114	1 000
62	Rybołówstwo	163 497	163 497	
63	Rodzina	14 412	14 412	
64	Główny Urząd Miar	125 529	125 529	

65	Polski Komitet Normalizacyjny	32 818	32 818	
66	Rzecznik Praw Pacjenta	11 315	11 315	
67	Polska Akademia Nauk	78 151	78 151	
68	Państwowa Agencja Atomistyki	27 586	27 586	
70	Komisja Nadzoru Finansowego	218 365	218 365	
71	Urząd Transportu Kolejowego	26 869	26 869	
72	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	16 698 614	16 698 614	
73	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	40 212 545	40 212 545	
74	Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa	31 757	31 757	
75	Rządowe Centrum Legislacji	25 603	25 603	
76	Urząd Komunikacji Elektronicznej	102 706	102 706	
78	Obsługa zadłużenia zagranicznego	11 800 000	11 800 000	
79	Obsługa długu krajowego	24 370 000	24 370 000	
80	Regionalne izby obrachunkowe	112 064	113 064	1 000
81	Rezerwa ogólna	95 000	95 000	
82	Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51 206 360	51 206 360	
83	Rezerwy celowe	23 210 686	23 232 186	21 500
84	Środki własne Unii Europejskiej	17 765 160	17 765 160	
85	Budżety Wojewodów Ogółem	23 147 602	23 164 602	17 000
86	Samorządowe Kolegia Odwoławcze Ogółem	106 025	106 025	
88	Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury	1 858 903	1 858 903	
			Zwiększenia	64000
			Zmniejszenia	-64000

4. Deficyt budżetu państwa i źródła jego finansowania

Deficyt budżetu państwa planowany jest w 2014 r. na poziomie 47.655.145 tys. zł. W załączniku nr 5 do projektu ustawy budżetowej na 2014 r. zakładany był poziom deficytu w kwocie 47.725.145 tys. zł. Z uwagi na poprawkę Komisji Finansów Publicznych, przyjętą przez Sejm, która dotyczyła wzrostu dochodów w części 20 – Gospodarka o 70.000 tys. zł (dochody z tytułu dywidendy od spółek nadzorowanych przez Ministra Gospodarki) deficyt został odpowiednio zmniejszony o 70.000 tys. zł. Jak wspomniano w części dotyczącej wydatków budżetu państwa znaczący wpływ na poziom deficytu budżetu państwa w 2014 r. mają skutki zmian reformy emerytalnej. Odpowiednio skutki tych zmian determinują potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa. Wynik budżetu środków europejskich nie ma wpływu na deficyt budżetu państwa lecz ma wpływ na wynik finansowy podsektora rządowego i potrzeby pożyczkowe. Planowany w roku 2013 wynik budżetu środków europejskich jest dodatni, i kształtuje się na poziomie 6,2 mld zł. Wynik budżetu środków europejskich planowany na 2014 r. jest ujemny, na poziomie około 0,4 mld zł. Potrzeby pożyczkowe netto ulegają zmniejszeniu – plan na 2014 r. to kwota 55,3 mld zł, – plan na 2013 r. to kwota 66,6 mld zł. Skala zmniejszenia wynosi 11,3 mld zł, co stanowi znaczący, skokowy spadek o 17%, mimo wysokiego dodatniego wyniku budżetu środków europejskich w roku bazowym 2013 – na poziomie 6,2 mld zł. Spadek potrzeb pożyczkowych w dużej mierze stanowi skutek zmian w systemie emerytalnym.

5. Wynik Sektora Finansów Publicznych (SFP), dług publiczny

Wskaźniki udziału dochodów fiskalnych w PKB są stabilne. W roku 2014 planowane są na poziomie zbliżonym do roku 2013. Dochody podatkowe – 18,2% PKB, składki na ubezpieczenia społeczne – 10,3% PKB. Ogółem obciążenia fiskalne w Polsce kształtują się na niezmiennym poziomie od kilku lat, tzn. w relacji do PKB wskaźnik ten wynosi 32%. Prognozowane dochody ogółem SFP w 2014 r. to kwota 678,6 mld zł. Wydatki ogółem SFP na 2014 r. planowane są na poziomie 741 mld zł. Planowany na 2014 r. deficyt SFP to kwota 62,5 mld zł. Spadek w stosunku do planu na 2013 r. wynosi około 0,5% PKB. Relacja deficytu SFP do PKB w 2014 r. planowana jest na poziomie 3,6 wobec 4,1% PKB – plan na 2013 r.

Jednorazowy spadek poziomu deficytu SFP wynika w głównej mierze ze zmian w systemie emerytalnym. Pozytywny, trwały wpływ mogą mieć ograniczenia w wydatkach jednostek samorządu terytorialnego, w związku z obowiązującymi od 2014 r. indywidualnymi wskaźnikami zadłużenia, do których jednostki przygotowywały się od kilku lat. Wprowadzenie mechanizmów zarządzania deficytem jednostek samorządu terytorialnego, a tym samym ich zdolnością do spłaty zobowiązań, na bazie nadwyżki bieżącej i dochodów ze sprzedaży majątku może sprzyjać racjonalizacji gospodarki finansowej w samorządach.

Dług publiczny w 2014 r. planowany jest na poziomie 811 mld zł. Jest to o 89 mld zł mniej, niż wynosi plan na 2013 r. – 899,5 mld zł. Podobnie jak w przypadku deficytu kluczowe znaczenie mają skutki umorzenia obligacyjnej części OFE. W tabeli nr 8 poniżej podano wskaźniki długu do PKB według statystyki krajowej i statystyki general government.

Tab. 8. Dług publiczny i koszty jego obsługi

Wyszczególnienie	2012 (wykonanie)	2013	2014	2015
1. Państwowy dług publiczny				
a) w mld zł	840,5	899,5	810,9	875,5
b) w relacji do PKB	52,7%	54,8%	47,1%	47,8%
2. Dług sektora <i>general government</i>				
a) w mld zł	886,9	952,1	859,5	934,9
b) w relacji do PKB	55,6%	58,0%	49,9%	51,1%
3. Wydatki z tytułu obsługi Skarbu Państwa				
a) w mld zł	42,1	42,7	36,2	35,4-37,0

Źródło: Strategia zarządzania długiem sektora finansów publicznych w latach 2014-2017. Ministerstwo Finansów, Warszawa, wrzesień 2013.

Spadek wskaźnika długu do PKB wynosi 7,7%. Relacja długu SFP do PKB planowana jest na poziomie 47,1%. Norma długu umieszczona w Konstytucji stanowiła dotychczas znakomity mechanizm ograniczania wydatków publicznych. Szczególnie w sytuacji niewystarczającego doświadczenia w efektywnym, menadżerskim zarządzaniu wydatkami w instytucjach publicznych, mechanizm ten był bezcenny. Obecnie kluczowym mechanizmem konsolidacji fiskalnej staje się reguła średniookresowego celu fiskalnego w postaci deficytu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych na poziomie 1% PKB (według statystyki ESA'95 oraz ESA'2010). Maksymalny poziom deficytu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych na poziomie 3% PKB, jest bardzo znaczącym wyzwaniem dla naszego kraju.

Procedura nadmiernego deficytu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych, po wprowadzeniu do prawa krajowego dyscyplinującej reguły wydatkowej, w sytuacji wysokiego poziomu wydatków sztywnych, w tym również ważnych wydatków współfinansowanych

ze środków z UE, może okazać się niewystarczająca dla konsolidacji, ani wystarczająco prorozwojowa. Trwałe ograniczenie deficytu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych jest zadaniem ambitnym i wymagającym bardzo znaczącego zaangażowania eksperckiego. Należy wziąć też pod uwagę dwie kategorie ekonomiczne, które są niezwykle ważne w konsolidacji finansów publicznych i monitorowaniu ograniczonej nierównowagi w finansach publicznych. Są to wskaźniki fiskalizmu PKB oraz wskaźniki redystrybucji PKB. Mimo podwyżki VAT, składki rentowej i niewaloryzowania progów podatkowych czy wprowadzenia podatku od niektórych kopalin, poziom fiskalizmu, który stanowi źródło finansowania zadań publicznych nie powrócił do poziomu z 2007 r., kiedy wynosił 35,1% PKB. Sprawne zarządzanie procedurą nadmiernego deficytu w okresie wieloletnim winno być wspierane systematyczną zmianą struktury PKB drogą tworzenia jak najlepszych warunków dla dalszego rozwoju przedsiębiorczości i tym samym wzrostu dochodów podatkowych oraz z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.

Załącznik nr 1. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich w latach 2011–2012 według części budżetowych – wykonanie (w tys. zł)

Nr części	Nazwa części	2011			2012		
		BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem
1	2	1	2	3	1	2	3
Ogółem w tym:		302 681 609	60 829 662	363 511 271	318 001 861	68 309 044	386 310 905
1	Kancelaria Prezydenta RP	170 016		170 016	177 924		177 924
2	Kancelaria Sejmu	377 454		377 454	376 962		376 962
3	Kancelaria Senatu	163 620		163 620	98 993		98 993
4	Sąd Najwyższy	83 471		83 471	84 908		84 908
5	Naczelny Sąd Administracyjny	357 904		357 904	358 486		358 486
6	Trybunał Konstytucyjny	25 998		25 998	29 704		29 704
7	Najwyższa Izba Kontroli	257 802		257 802	261 705		261 705
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	34 645		34 645	36 533		36 533
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	17 890		17 890	19 657		19 657
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	14 435		14 435	14 520		14 520
11	Krajowe Biuro Wyborcze	146 467		146 467	48 133		48 133
12	Państwowa Inspekcja Pracy	270 020		270 020	273 597		273 597
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	219 368		219 368	223 109		223 109
14	Rzecznik Praw Dziecka	8 540		8 540	9 668		9 668
15	Sądy powszechne	5 876 441	256	5 876 697	6 005 497	726	6 006 223
16	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	126 647	29 411	156 058	115 621	16 598	132 219
17	Administracja publiczna	51 370	187 326	238 696	82 253	256 074	338 327
18	Budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo	1 416 511		1 416 511	1 533 485		1 533 485
19	Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	6 013 129	34 122	6 047 251	6 042 088	49 054	6 091 142
20	Gospodarka	1 788 054	3 025 961	4 814 015	1 722 235	3 999 329	5 721 564
21	Gospodarka morską	770 877	78 663	849 540	964 669	191 678	1 156 347
22	Gospodarka wodna	632 690	80 027	712 717	813 641	156 483	970 124
				0			0
24	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 471 258	324 044	2 795 302	2 827 715	394 229	3 221 944
25	Kultura fizyczna	1 042 134		1 042 134	802 242		802 242
26	Łączność	17 948	756	18 704	22 579	4 622	27 201
27	Informatyzacja	190 335	504 035	694 370	244 304	640 263	884 567
28	Nauka	4 865 397	1 680 000	6 545 397	4 964 709	1 797 796	6 762 505
29	Obrona narodowa	26 451 163		26 451 163	27 824 792		27 824 792
30	Oświata i wychowanie	444 757	417 688	862 445	458 298	439 092	897 390
31	Praca	406 460	1 609 480	2 015 940	428 629	1 174 829	1 603 458
32	Rolnictwo	772 255	4 570	776 825	844 675	5 499	850 174
33	Rozwój wsi	7 782 527	17 469 379	25 251 906	7 196 326	17 993 920	25 190 246
34	Rozwój regionalny	1 794 514	17 373 537	19 168 051	1 905 169	15 470 702	17 375 871
35	Rynki rolne	636 381	412 752	1 049 133	462 334	484 613	946 947
36	Skarb Państwa	82 762		82 762	64 632		64 632
37	Sprawiedliwość	3 918 620	60 536	3 979 156	4 103 722	40 281	4 144 003
38	Szkolnictwo wyższe	9 830 386	1 075 589	10 905 975	10 167 172	966 411	11 133 583
39	Transport	5 875 238	12 187 293	18 062 531	6 840 305	20 045 168	26 885 473
40	Turystyka	47 416		47 416	48 262		48 262
41	Środowisko	595 408	2 523 717	3 119 125	457 419	2 602 411	3 059 830
42	Sprawy wewnętrzne	17 318 194	157 981	17 476 175	17 851 179	46 187	17 897 366
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	112 167	10 973	123 140	120 419	14 708	135 127

44	Zabezpieczenie społeczne	838 535	33 755	872 290	900 473	30 816	931 289
45	Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	1 861 080		1 861 080	1 814 427		1 814 427
46	Zdrowie	4 524 195	482 376	5 006 571	4 110 721	355 081	4 465 802
49	Urząd Zamówień Publicznych	22 532	358	22 890	25 933	347	26 280
50	Urząd Regulacji Energetyki	34 867		34 867	36 098		36 098
52	Krajowa Rada Sądownictwa	10 077		10 077	10 722		10 722
53	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	54 165		54 165	53 921		53 921
54	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	28 933		28 933	30 523		30 523
56	Centralne Biuro Antykorupcyjne	108 474		108 474	111 538		111 538
57	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	513 735		513 735	507 349		507 349
58	Główny Urząd Statystyczny	692 960	30 664	723 624	395 062	7 868	402 930
59	Agencja Wywiadu	155 180	633	155 813	151 593		151 593
60	Wyższy Urząd Górniczy	53 410		53 410	53 836		53 836
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	47 063		47 063	47 959	1 107	49 066
62	Rybołówstwo	236 096	598 232	834 328	224 883	606 727	831 610
63	Rodzina	12 945		12 945	13 731		13 731
64	Główny Urząd Miar	126 942		126 942	127 108		127 108
65	Polski Komitet Normalizacyjny	32 536		32 536	31 422		31 422
66	Rzecznik Praw Pacjenta	6 962		6 962	8 509		8 509
67	Polska Akademia Nauk	80 500		80 500	80 806		80 806
68	Państwowa Agencja Atomistyki	160 482		160 482	165 363		165 363
70	Komisja Nadzoru Finansowego	167 395		167 395	173 080		173 080
71	Urząd Transportu Kolejowego	18 549		18 549	19 694		19 694
72	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	15 841 818		15 841 818	16 220 093		16 220 093
73	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	44 530 359		44 530 359	47 051 432		47 051 432
74	Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	37 102		37 102	26 396		26 396
75	Rządowe Centrum Legislacji	26 116	745	26 861	24 917	298	25 215
76	Urząd Komunikacji Elektronicznej	88 236	17 421	105 657	87 389	905	88 294
78	Obsługa zadłużenia zagranicznego	8 849 047		8 849 047	10 320 599		10 320 599
79	Obsługa długu krajowego	27 107 149		27 107 149	31 788 223		31 788 223
80	Regionalne izby obrachunkowe	104 741	604	105 345	108 312	413	108 725
81	Rezerwa ogólna						
82	Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	48 348 162		48 348 162	50 657 550		50 657 550
83	Rezerwy celowe						
84	Środki własne Unii Europejskiej	14 731 109		14 731 109	15 942 482		15 942 482
85	Budżety Wojewodów Ogółem	27 920 234	416 596	28 336 830	27 905 373	514 809	28 420 182
86	Samorządowe Kolegia Odwoławcze Ogółem	110 849	182	111 031	113 789		113 789
88	Powszechnie jednostki organizacyjne prokuratury	1 720 404		1 720 404	1 732 283		1 732 283

Załącznik nr 2. Kwotowe i procentowe zmiany oraz dynamika wykonanych wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich w roku 2012 na tle 2011 r. według części budżetowych (w tys. zł)

Nr części	Nazwa części	Kwotowe zmiany w tys. zł (rok do roku)			Dynamika w % (rok do roku)			Procentowe zmiany (rok do roku)		
		BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem	BP	BSEur	Razem
1	2	1	2	3	1	2	3	1	2	3
Ogółem w tym:		15 320 252	7 479 382	22 799 634	105,1%	112,3%	106,3%	5,06%	12,30%	6,27%
1	Kancelaria Prezydenta RP	7 908		7 908	104,7%		104,7%	4,65%		4,65%
2	Kancelaria Sejmu	-492		-492	99,9%		99,9%	-0,13%		-0,13%
3	Kancelaria Senatu	-64 627		-64 627	60,5%		60,5%	-39,50%		-39,50%
4	Sąd Najwyższy	1 437		1 437	101,7%		101,7%	1,72%		1,72%
5	Naczelnny Sąd Administracyjny	582		582	100,2%		100,2%	0,16%		0,16%
6	Trybunał Konstytucyjny	3 706		3 706	114,3%		114,3%	14,25%		14,25%
7	Najwyższa Izba Kontroli	3 903		3 903	101,5%		101,5%	1,51%		1,51%
8	Rzecznik Praw Obywatelskich	1 888		1 888	105,4%		105,4%	5,45%		5,45%
9	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	1 767		1 767	109,9%		109,9%	9,88%		9,88%
10	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	85		85	100,6%		100,6%	0,59%		0,59%
11	Krajowe Biuro Wyborcze	-98 334		-98 334	32,9%		32,9%	-67,14%		-67,14%
12	Państwowa Inspekcja Pracy	3 577		3 577	101,3%		101,3%	1,32%		1,32%
13	Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	3 741		3 741	101,7%		101,7%	1,71%		1,71%
14	Rzecznik Praw Dziecka	1 128		1 128	113,2%		113,2%	13,21%		13,21%
15	Sądy powszechne	129 056	470	129 526	102,2%	283,6%	102,2%	2,20%	183,59%	2,20%
16	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	-11 026	-12 813	-23 839	91,3%	56,4%	84,7%	-8,71%	-43,57%	-15,28%
17	Administracja publiczna	30 883	68 748	99 631	160,1%	136,7%	141,7%	60,12%	36,70%	41,74%
18	Budownictwo, lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo	116 974		116 974	108,3%		108,3%	8,26%		8,26%
19	Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe	28 959	14 932	43 891	100,5%	143,8%	100,7%	0,48%	43,76%	0,73%
20	Gospodarka	-65 819	973 368	907 549	96,3%	132,2%	118,9%	-3,68%	32,17%	18,85%
21	Gospodarka morska	193 792	113 015	306 807	125,1%	243,7%	136,1%	25,14%	143,67%	36,11%
22	Gospodarka wodna	180 951	76 456	257 407	128,6%	195,5%	136,1%	28,60%	95,54%	36,12%

24	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	356 457	70 185	426 642	114,4%	121,7%	115,3%	14,42%	21,66%	15,26%
25	Kultura fizyczna	-239 892		-239 892	77,0%		77,0%	-23,02%		-23,02%
26	Łączność	4 631	3 866	8 497	125,8%	611,4%	145,4%	25,80%	511,38%	45,43%
27	Informatyzacja	53 969	136 228	190 197	128,4%	127,0%	127,4%	28,35%	27,03%	27,39%
28	Nauka	99 312	117 796	217 108	102,0%	107,0%	103,3%	2,04%	7,01%	3,32%
29	Obrona narodowa	1 373 629	0	1 373 629	105,2%		105,2%	5,19%		5,19%
30	Oświata i wychowanie	13 541	21 404	34 945	103,0%	105,1%	104,1%	3,04%	5,12%	4,05%
31	Praca	22 169	-434 651	-412 482	105,5%	73,0%	79,5%	5,45%	-27,01%	-20,46%
32	Rolnictwo	72 420	929	73 349	109,4%	120,3%	109,4%	9,38%	20,33%	9,44%
33	Rozwój wsi	-586 201	524 541	-61 660	92,5%	103,0%	99,8%	-7,53%	3,00%	-0,24%
34	Rozwój regionalny	110 655	-1 902 835	-1 792 180	106,2%	89,0%	90,7%	6,17%	-10,95%	-9,35%
35	Rynki rolne	-174 047	71 861	-102 186	72,7%	117,4%	90,3%	-27,35%	17,41%	-9,74%
36	Skarb Państwa	-18 130		-18 130	78,1%		78,1%	-21,91%		-21,91%
37	Sprawiedliwość	185 102	-20 255	164 847	104,7%	66,5%	104,1%	4,72%	-33,46%	4,14%
38	Szkolnictwo wyższe	336 786	-109 178	227 608	103,4%	89,8%	102,1%	3,43%	-10,15%	2,09%
39	Transport	965 067	7 857 875	8 822 942	116,4%	164,5%	148,8%	16,43%	64,48%	48,85%
40	Turystyka	846		846	101,8%		101,8%	1,78%		1,78%
41	Środowisko	-137 989	78 694	-59 295	76,8%	103,1%	98,1%	-23,18%	3,12%	-1,90%
42	Sprawy wewnętrzne	532 985	-111 794	421 191	103,1%	29,2%	102,4%	3,08%	-70,76%	2,41%
43	Wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne	8 252	3 735	11 987	107,4%	134,0%	109,7%	7,36%	34,04%	9,73%
44	Zabezpieczenie społeczne	61 938	-2 939	58 999	107,4%	91,3%	106,8%	7,39%	-8,71%	6,76%
45	Sprawy zagraniczne i członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej	-46 653		-46 653	97,5%		97,5%	-2,51%		-2,51%
46	Zdrowie	-413 474	-127 295	-540 769	90,9%	73,6%	89,2%	-9,14%	-26,39%	-10,80%
49	Urząd Zamówień Publicznych	3 401	-11	3 390	115,1%	96,9%	114,8%	15,09%	-3,07%	14,81%
50	Urząd Regulacji Energetyki	1 231		1 231	103,5%		103,5%	3,53%		3,53%
52	Krajowa Rada Sądownictwa	645		645	106,4%		106,4%	6,40%		6,40%
53	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	-244		-244	99,5%		99,5%	-0,45%		-0,45%
54	Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	1 590		1 590	105,5%		105,5%	5,50%		5,50%
56	Centralne Biuro Antykorupcyjne	3 064		3 064	102,8%		102,8%	2,82%		2,82%
57	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	-6 386		-6 386	98,8%		98,8%	-1,24%		-1,24%
58	Główny Urząd Statystyczny	-297 898	-22 796	-320 694	57,0%	25,7%	55,7%	-42,99%	-74,34%	-44,32%
59	Agencja Wywiadu	-3 587	-633	-4 220	97,7%	0,0%	97,3%	-2,31%	-100,00%	-2,71%

Biuro Analiz i Dokumentacji, Zespół Analiz i Opracowań Tematycznych

60	Wyższy Urząd Górniczy	426		426	100,8%		100,8%	0,80%		0,80%
61	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej	896	1 107	2 003	101,9%		104,3%	1,90%		4,26%
62	Rybołówstwo	-11 213	8 495	-2 718	95,3%	101,4%	99,7%	-4,75%	1,42%	-0,33%
63	Rodzina	786		786	106,1%		106,1%	6,07%		6,07%
64	Główny Urząd Miar	166		166	100,1%		100,1%	0,13%		0,13%
65	Polski Komitet Normalizacyjny	-1 114		-1 114	96,6%		96,6%	-3,42%		-3,42%
66	Rzecznik Praw Pacjenta	1 547		1 547	122,2%		122,2%	22,22%		22,22%
67	Polska Akademia Nauk	306		306	100,4%		100,4%	0,38%		0,38%
68	Państwowa Agencja Atomistyki	4 881		4 881	103,0%		103,0%	3,04%		3,04%
		0		0						
70	Komisja Nadzoru Finansowego	5 685		5 685	103,4%		103,4%	3,40%		3,40%
71	Urząd Transportu Kolejowego	1 145		1 145	106,2%		106,2%	6,17%		6,17%
72	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	378 275		378 275	102,4%		102,4%	2,39%		2,39%
73	Zakład Ubezpieczeń Społecznych	2 521 073		2 521 073	105,7%		105,7%	5,66%		5,66%
74	Prokuratura Generalna Skarbu Państwa	-10 706		-10 706	71,1%		71,1%	-28,86%		-28,86%
75	Rządowe Centrum Legislacji	-1 199	-447	-1 646	95,4%	40,0%	93,9%	-4,59%	-60,00%	-6,13%
76	Urząd Komunikacji Elektronicznej	-847	-16 516	-17 363	99,0%	5,2%	83,6%	-0,96%	-94,81%	-16,43%
78	Obsługa zadłużenia zagranicznego	1 471 552		1 471 552	116,6%		116,6%	16,63%		16,63%
79	Obsługa długu krajowego	4 681 074		4 681 074	117,3%		117,3%	17,27%		17,27%
80	Regionalne izby obrachunkowe	3 571	-191	3 380	103,4%	68,4%	103,2%	3,41%	-31,62%	3,21%
81	Rezerwa ogólna									
82	Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	2 309 388		2 309 388	104,8%		104,8%	4,78%		4,78%
83	Rezerwy celowe									
84	Środki własne Unii Europejskiej	1 211 373		1 211 373	108,2%		108,2%	8,22%		8,22%
85	Budżety Wojewodów Ogółem	-14 861	98 213	83 352	99,9%	123,6%	100,3%	-0,05%	23,58%	0,29%
86	Samorządowe Kolegia Odwoławcze Ogółem	2 940	-182	2 758	102,7%	0,0%	102,5%	2,65%	-100,00%	2,48%
88	Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury	11 879		11 879	100,7%		100,7%	0,69%		0,69%

Spis treści

Opinia o ustawie budżetowej na rok 2014 (druk senacki nr 530)	
dr Tomasz M. Budzyński	3
Opinia na temat ustawy budżetowej na rok 2014 (druk senacki nr 530)	
prof. Teresa Lubińska	17

